

Aluehallitus

Kokousaika 1.6.2026 klo 9:30

Kokouspaikka Tyks, T-sairaala, A-osa, 6. krs, hallituksen kokoushuone

Käsiteltävät asiat

Kokouksen tiedot ja osallistujat	1
159 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
160 § Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
161 § Työjärjestyksen hyväksyminen	5
162 § Periaatepäätöksen tekeminen alijäämien kattamisen lisääjän hakemisesta	6
163 § Vuoden 2026 talousarvion muuttaminen	11
164 § Investointisuunnitelman 2026-2029 muuttaminen	14
165 § Microsoft-lisenssien tilaus puitejärjestelytoimittajalta	17
166 § Liittyminen Velora 365 -yhteishankintaan	20
167 § Campuskoti Merihelmen laajennusosan hanke- ja vuokrasopimuksen hyväksyminen	22
168 § Tyks A-sairaalan C-siiven peruskorjauksen hankesuunnitelma	26
169 § Palvelustrategian päivitys - Sosiaali- ja terveyskeskusten ja -asemien alueellinen sijoittuminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueella	31
170 § Palvelusetelisääntökirjojen yleisen osan päivitys	35
171 § Hallintosäännön muutokset	37
172 § Pelastus- ja ensihoitopalveluiden tulosalueen tulosryhmämuutos 1.1.2027 lukien	40
174 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Sujuvammat hoitoketjut valinnanvapauskokeiluun	45
175 § Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien mielenterveysvaikutusten arviointia talouden tasapainottamistoimissa	51
176 § Vastaukset vuosien 2022-2024 vastaamatta oleviin valtuustoaloitteisiin	54
177 § Hyvinvointialueen ajankohtaiskatsaus	64
178 § Aluevaltuuston asialistan hyväksyminen	65
179 § Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen	66
180 § Tiedoksiantoasiat	69
Muutoksenhakuohjeet	71

Aluehallitus

1.6.2026

12/2026

Kokousaika 1.6.2026 klo 9:30 - 12.22

Kokouspaikka Tyks, T-sairaala, A-osa, 6. krs, hallituksen kokoushuone

Osallistujat

Jäsenet

Niina Alho, pj
Jani Kurvinen, vpj.
Sauli Seittenranta, 2 vpj
Sofia Maleike
Kristiina Hellsten
Aki Linden
Toni Forsblom poissa klo 10.00-10.07
Tarja Mäki-Punto-Ristanen
Mauri Kontu
Päivi Maisila
Heidi Aaltonen
Lassi Laine, varajäsen, etänä
Otto Bruun poissa klo 10.00-10.07
Nina Söderlund
Erika Tavio, etänä

Muut osallistujat

Ari Korhonen, saapui klo 9.36, aluevaltuuston I varapj.
poissa klo 9.57-9.59 ja
klo 10.00-10.07
Jari Välimäki aluevaltuuston II varapj.
Juhani Nummentalo, aluevaltuuston III varapj.
poissa klo 9.57-9.59 ja
klo 10.00-10.07
Janina Andersson, etänä, kansalliskielilautakunnan pj.
poistui klo 10.37
Tarmo Martikainen hyvinvointialuejohtaja esittelijänä
Laura Saurama konsernipalvelujohtaja
Antti Parpo strategia- ja integraatiojohtaja
Jari-Pekka Tuominen hallintojohtaja sihteerinä
Elisa Viitasalo konsernilakimies, tekninen sihteeri
Mervi Koskinen tekninen sihteeri

Kutsuttuna

Mikko Pietilä tulosaluejohtaja
Vesa Halonen, etänä tulosaluejohtaja

Aluehallitus

1.6.2026

12/2026

Mikko Pakarinen
Eeva-Sirkku Pöyhönen
Ville Rajahalme
Maria Roos, poistui klo 11.43
Katariina Huikko, § 180, etänä

tulosaluejohtaja
tulosaluejohtaja
talousjohtaja
viestintäjohtaja
kumppanuusjohtaja

Pöytäkirjan
allekirjoitus ja
varmennus

Niina Alho, puheenjohtaja
Jari-Pekka Tuominen, sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus Kristiina Hellsten
Päivi Maisila

Allekirjoitukset Pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu sähköisesti.

Pöytäkirja nähtävänä Aluehallituksen pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa: <https://varhajulkaisu.triplancloud.fi>.

§ 159 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**Selostus**

Hallintosäännön 161 §:n mukaan kutsu aluehallituksen kokoukseen on annettava vähintään kaksi päivää ennen kokousta, mikäli mahdollista. Kutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä siinä käsiteltävät asiat. Kutsu tähän kokoukseen on lähetetty 27.5.2026.

Hyvinvointialuelain 108 §:n 2 momentin mukaan aluehallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 169 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Aluehallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 160 Pöytäkirjantarkastajien valinta**Selostus**

Aluehallituksen pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla valittavaa pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Aluehallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Kristiina Hellstenin ja Päivi Maisilan.

§ 161 Työjärjestyksen hyväksyminen

Selostus

Aluehallitus hyväksyy esityslistan työjärjestykseksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi esityslistan työjärjestykseksi.

§ 162 Periaatepäätöksen tekeminen alijäämien kattamisen lisäajan hakemisesta

Diaarinumero

VARHA/14216/02.02.00/2025

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Talousjohtaja Ville Rajahalme
Hallintojohtaja Jari-Pekka Tuominen

Selostus

Voimassa oleva alijäämän kattamisaikataulu

Hyvinvointialueen talous on ensimmäisten toimintavuosien aikana ollut raskaasti alijäämäinen. Alijäämäisyyteen ovat vaikuttaneet erityisesti hyvinvointialueen rahoitusmalliin liittyvät tekijät. Käytännössä hyvinvointialueen rahoitus ei ole riittäväällä tavalla huomionnut hyvinvointialueelle siirtyneitä tuotannon reaalikustannuksia, ja rahoitusta korvaavat mekanismit vaikuttavat viiveellä hyvinvointialueen talouteen. Vuosilta 2023 ja 2024 syntyneet alijäämät ovat yhteensä olleet 266 milj. euroa.

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan hyvinvointialueen tulee kattaa alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä. Vaikka hyvinvointialueen tulos lähti viime vuoden aikana elpymään odotetusti talouden sopeutusten ja rahoituksen kasvun myötä, todettiin syksyllä 2025, että alijäämiä ei tuolloin olleiden tietojen perusteella ehditä mitenkään kattamaan hyvinvointialuelain edellyttämässä aikataulussa vuoden 2026 loppuun mennessä. Alijäämien kattaminen vuonna 2026 olisi edellyttänyt hyvinvointialueelta niin merkittäviä sopeutuksia, että palveluita ei olisi pystytty turvaamaan talouden sopeuttamisen rinnalla. Tämän perusteella hyvinvointialue haki lisärahoitusta valtiolta vuonna 2025, mutta lisärahoitusta ei myönnetty, jolloin taloussuunnitelma vuosille 2026-2028 vahvistettiin tasoon, jossa alijäämät tulevat katetuksi viimeistään vuoden 2028 loppuun mennessä. Voimassa olevan taloussuunnitelman asettaminen on perustunut aluevaltuuston 22.10.2025 § 103 vahvistamiin periaatteisiin palvelujen turvaamisen ja talouden tasapainottamisen yhteensovittamisesta siten, että alijäämien kattaminen toteutuu vasta vuonna 2028.

Muuttunut tilanne

Hyvinvointialueen tulos nousi ylijäämäiseksi vuonna 2025 n. 121 milj. euroon, joka poikkesi merkittävästi vuoden 2025 tilinpäätösennusteen 64 milj. eurosta. Siten kattamatonta alijäämää kuluvalle vuodelle siirtyi 138 milj. euroa, kun huomioidaan tuloksen ulkopuoliset taseoikaisut edellisten tilikausien alijäämään, kun voimassa olevan taloussuunnitelman mukaan kattamatonta alijäämää olisi siirtynyt noin 195 milj. euroa.

Talousarvion ja -suunnitelman 2026-2028 mukaan kuluvan vuoden tulos on budjetoitu alun perin 52 milj. euroa ylijäämäiseksi. Osavuosikatsauksen 1.1.-31.3.2026 perusteella hyvinvointialueen tulos on toteutunut vahvana alkuvuonna, sillä viime vuoden ennakoitua parempi talouden kehitys heijastelee myös kuluvaan vuoteen. Tilinpäätösennusteessa tuloksen ennakoidaan vahvistuvan talousarviosta 47 milj. euroa nousten 98 milj. euroon. Nykyisen ennusteen perusteella kattamatonta alijäämää jäisi kuluvan vuoden jälkeen jäljelle 40 milj. euroa.

Alijäämien kattamisen edellyttämä sopeutustarve muuttunut tilanne huomioiden

Valtionrahoituksen ennuste ensi vuodelle sekä kuluvan vuoden tilinpäätösennuste muodostavat lähtökohdat tulevien vuosien taloussuunnittelulle. Tämän johdosta alijäämän kattamisen aikataulua on perusteltua muuttaa siten, että alijäämä olisi katettuna nykyisen vuoden 2028 sijasta vuoden 2027 lopussa.

Jotta alijäämät olisivat katettuna vuoden 2027 lopussa, tulisi kehysuunnittelun mukaan vuodelle 2027 kohdistuva nettomenojen (=toimintakate) kasvu asettua enintään noin 3,0 prosenttiin, jolloin euromääräisesti nettomenot voisivat kasvaa kuluvan vuoden tilinpäätösennusteesta 69 milj. euroa. Tämä riittäisi kattamaan inflaatiovaikutukset ja edellyttäisi 25 milj. euroon sopeutuksia, mikäli mitään lisäpanostuksia ei tehtäisi. Palvelustrategian toimeenpanoon liittyviä kohdennettuja panostuksia on arviolta 16 milj. euroa. Tällöin sopeutustarve vuodelle 2027 olisi yhteensä 41 milj. euroa, mikä on noin 1,5 % vuotuisista toimintakuluista. Valtion rahoituksesta vähennettyjen tehtävämuutosten kustannuksia alentavan vaikutuksen on arvioitu olevan n. 10 milj. euroa. Mikäli tehtävämuutokset pystytään toimeenpanemaan säästövaikutusten osalta tässä laajuudessa, tulee täydentäviä sopeutustoimia kohdentaa vuodelle 2027 yhteensä 31 milj. euroa, mikä on n. 1,1 % vuotuisista toimintakuluista.

Vuodelle 2027 kohdentuva kokonaissopeutuksen määrä onkin pitkälle riippuvainen siitä, millaisia erityispanostuksia tuotantoon kohdistetaan. Hyvinvointialueen talouden tasapainon saavuttamisen nivelvaiheessa on tarkoituksenmukaista pyrkiä minimoimaan sopeutustarvetta lisääviä panostuksia

ensi vuoden osalta.

Mikäli alijäämien kattaminen tapahtuisi vuoden 2028 aikana, tarkoittaisi tämä vuonna 2027 20 milj. euron sopeutuksia ja vuonna 2028 erillistä sopeutustarvetta ei olisi rahoituksen kasvusta johtuen. Arviossa ei ole huomioitu vuodelle 2028 erillisiä panostuksia, jotka osaltaan voisivat laajuudesta riippuen muodostaa sopeutustarvetta.

Alijäämien kattamisen lisäajan hakemisesta

Eduskunnan on määrä päättää alijäämien kattamisen lisäajan hakemisen mahdollistavasta hyvinvointialuelain muutoksesta ennen eduskunnan kesätaukoa. Alijäämien kattamisen lisäaika perustuu hyvinvointialueen hakemukseen, joka tulee lain mukaan toimittaa valtionvarainministeriölle elokuun loppuun mennessä. Toimivalta varsinaisen lisäaika hakemiseen on aluehallituksella, mutta hakemukseen tulee sisällyttää aluevaltuuston vahvistama suunnitelma alijäämien kattamisesta sekä muut hyvinvointialueen taloudellista asemaa varmentavat liitteet. Alijäämien kattamisen suunnitelmassa toimenpiteet tulee yksilöidä.

Ministeriöltä saadun vastauksen mukaan hakemusta on mahdollista täydentää liiteaineistolla myöhemmin, jonka vuoksi tarkoituksena on, että aluehallitus päättäisi elokuussa lisäaika hakemuksesta, jota täydennettäisiin aluevaltuuston syyskuussa hyväksymällä alijäämien kattamissuunnitelmalla. Hakemuksessa tulee määritellä haettava lisäaika, joka voi olla enintään kolme vuotta eli joko vuoden 2027, 2028 tai 2029 loppuun sekä esittää perustelut haettavalle lisäajalle. Hakemuksen ja alijäämän kattamissuunnitelman on oltava yhdenmukaiset, jonka vuoksi aluevaltuuston olisi tässä vaiheessa tärkeää tehdä periaatepäätös haettavan lisäajan pituudesta.

Valtiovarainministeriö on toimittanut hyvinvointialueille ohjeet alijäämien kattamista koskevan lain toimeenpanosta. Ohjeiden mukaan haettu lisäaika tulisi pituudeltaan olla sellainen, jonka aikana alijäämä katettaisiin niin pian kuin mahdollista. Valtionvarainministeriö voisi päättää määräajan jatkamisesta hyvinvointialueen hakemuksen mukaisesti suoraan vain, jos hyvinvointialueen hakemus vastaisi kattamiskauden määräaika, jota alueen taloustietojen perusteella voidaan objektiivisesti arvioiden pitää välttämättömänä ja mahdollisena lainsäädännön noudattamiseksi. Määräajan jatkamisen edellytyksenä on siten sekä välttämättömyys eli lakisäätöisten palvelujen vaarantuminen ilman sitä sekä se, että hyvinvointialue on hakemuksella osoittanut uskottavasti sen kyvyn kattaa alijäämä haetussa lisäajassa.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue on kyennyt hidastamaan menojen kasvua merkittävästi viime vuosien aikana. Vuonna 2025 nettokulujen kasvu asettui prosenttiin ja sitä edeltävänä vuonna 2,6 prosenttiin. Myös hyvinvointialueen rahoituksen kasvu on osaltaan vaikuttanut talouden elpymiseen merkittävästi. Viime vuonna rahoitus kasvoi 12,7 prosenttia ja sitä edeltävänä vuonna 4,2 prosenttia. Kuluvana vuonna nettomenojen ennakoitaan kasvavan selvästi aikaisempia vuosia nopeammin ollen n. 5,8 prosenttia. Nettomenojen kasvuun on vaikuttanut muun muassa merkittävät tuotannon panostukset sekä kertaluonteisten valtion avustusten poistuminen (erityisesti vakauttamisavustus).

Mikäli alijäämät katettaisiin vuoden 2027 loppuun ja valtiolliset tehtävämuutokset pystytään toimeenpanemaan edellä kuvatusti, täydentäviä sopeutustoimia tulisi kohdentaa vuodelle 2027 yhteensä 31 milj. euroa. Sopeutustaso aikaisempiin vuosiin nähden olisi selvästi matalampi, mutta on huomioitava, että sopeuttamisen potentiaali vuosittain pienenee sopeutusten toimeenpanon edetessä. Kokonaisuudessa sopeutustasot olisivat hyvinvointialueen talouden kokonaisvolyyymiin nähden kohtuullisella tasolla.

Kun tarkastellaan hyvinvointialueen jäljellä olevaa alijäämää, menneiden vuosien ja kuluvan vuoden menojen kasvua, tulevien vuoden ennakoitua rahoituskehystä sekä vaadittuja sopeutustasoja alijäämien kattamiseksi, on todennäköistä, että hyvinvointialue tulisi saamaan vuoden lisäaikaa alijäämien kattamiselle. Lisäajan saaminen vuoden 2028 loppuun saakka olisi osaltaan epätodennäköistä sillä hyvinvointialue kykenisi käytännössä valtion rahoituksen kasvusta johtuen kattamaan alijäämät hyvin pienin sopeutuksin, mikä ei lain tarkoituksen näkökulmasta olisi riittävän tavoitteellista eikä mitä todennäköisimmin täyttäisi lisäajan edellytyksenä olevaa, lakiin säädettävää välttämättömyysehtoa. Useilla hyvinvointialueilla sopeutustasot ovat merkittävästi suuremmat ja rahoituskehys palvelujen järjestämiselle huomattavasti niukempi. Olettavasti valtionvarainministeriön tarkoituksenmukaisuusharkintaa ohjaa arvio lisäaikaa hakeneen hyvinvointialueen tilanteesta suhteessa muiden lisäaikaa hakeneiden tilanteeseen.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto

1. päättää periaatepäätöksenä, että Varsinais-Suomen hyvinvointialue hakee alijäämien kattamiselle lisäaikaa vuoden 2027 loppuun,
2. päättää antaa aluehallitukselle jatkovalmisteluohjeen valmistella vuoden 2027 suunnittelukehys tasoon, jossa alijäämät tulevat katetuksi vuoden 2027

- loppuun mennessä sekä,
3. toteaa, että aluevaltuusto päättää erikseen lisäaikahakemukseen sisältyvästä alijäämien kattamisen suunnitelmasta kesän jälkeen.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että kokouksessa pidettiin neuvottelutauko klo 9.35-9.52.

Merkittiin, että Ari Korhonen saapui kokoukseen § 162 tauon aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 163 Vuoden 2026 talousarvion muuttaminen**Diaarinumero**

VARHA/14216/02.02.00/2025

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Talousjohtaja Ville Rajahalme
Taloussuunnittelupäällikkö Joni Haapanen
Rahoituspäällikkö Minna Näsman

Selostus

Aluevaltuusto on kokouksessaan 3.12.2025 § 121 päättänyt talousarviosta ja -suunnitelmasta vuosille 2026-2028. Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvion ja -suunnitelman 2026-2028 yleisperusteluissa on annettu määräykset talousarvion sitovuudesta ja talousarvion muuttamisesta. Talousarvion sitovuus määrittelee käyttövaltuudet hyvinvointialueen toiminnan järjestämiselle ja talousarviota on muutettava, mikäli sitovuustasoihin kohdistuu muutostarpeita esimerkiksi toiminnallisten tai taloudellisten lähtökohtien muuttuessa. Talousarvion sitoviin eriin kohdistuvat muutostarpeet tuodaan aluevaltuuston käsiteltäväksi tilikauden aikana osavuosisikatsausten yhteydessä. Kuitenkin kiireelliset talousarviomuutokset tuodaan aluevaltuuston käsiteltäväksi viipymättä, mikäli talousarviomuutosta ei pystytä aikataulusyistä käsittelemään osavuosisikatsauksen yhteydessä.

Esitettävät talousarviomuutokset perustuvat osavuosisikatsauksen 1.1.-31.3.2026 tilinpäätösennusteeseen sekä investoinneissa erikseen tunnistettuihin muutostarpeisiin. Osavuosisikatsaus ja esitetyt talousarviomuutokset on määrä käsitellä aluevaltuustossa 10.6.2026.

Esitettävien talousarviomuutosten perustelut**Käyttötalouden osan muutokset**

Talousarvion ja -suunnitelman 2026-2028 mukaan kuluvan vuoden tulos on budjetoitu alun perin 52 milj. euroa ylijäämäiseksi. Osavuosisikatsauksen 1.1.-31.3.2026 perusteella hyvinvointialueen tulos on toteutunut vahvana alkuvuonna, sillä viime vuoden ennakoitua parempi talouden kehitys heijastelee myös

kuluvaan vuoteen. Tilinpäätösennusteessa tuloksen ennakoidaan vahvistuvan talousarviosta 47 milj. euroa nousten 98 milj. Euroon.

Tulosaluekohtaiset muutokset pohjautuvat ulkoiset erien osalta vuoden 2026 ensimmäisen osavuosikatsauksen tilinpäätösennusteen tasoihin. Esitettävillä muutoksilla kuluvaan vuoden talousarvio mukautetaan vastaamaan hyvinvointialueen ennakoitua parempaa talouden tilannetta.

Investointiosan muutokset

Talousarvion investointiosa on aluevaltuustoon nähden sitova tulosalueittain bruttomenoasolla. Investointisuunnitelman 2026-2029 vuodelle 2026 kohdistuvat muutokset tulee lisätä vuoden 2026 talousarvion investointiosaan, jotta talousarvio vastaa toteutuvaa.

Investointiosaan kohdistuvat muutokset liittyvät investointien ajoituksen tarkentamiseen, kustannustason päivitykseen sekä yksittäisiin uusiin investointikohteisiin. Nyt käsiteltävät muutokset on tehty kahdessa vaiheessa siten, että aikaisempi investointisuunnitelman 2026-2029 päivitys hyväksyttiin aluevaltuustossa 3.12.2025 §122 ja toinen päivitys po. suunnitelmaan on aluehallituksen ja -valtuuston käsiteltävänä samanaikaisesti tämän talousarviomuutoksen kanssa. Aluevaltuuston käsittelyn jälkeen suunnitelma toimitetaan ministeriöihin hyväksyttäväksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmassa muutokset koskevat erityisesti Tyks-sairaalapalvelujen investointien aikaistamisesta ja tarkentamisesta. Osa T-sairaalan ensikertaiseen kalustamiseen liittyvistä laitehankinnoista on siirretty vuodelta 2027 vuodelle 2026, minkä lisäksi investointisuunnitelmaan sisältyy Omni-käyttöönottoon liittyvien ICT-menojen tarkentumista. Näiden muutosten vaikutus Tyks-sairaalapalvelujen investointimenoihin on noin 5,5 milj. euroa.

Konsernipalvelujen osalta muutokset liittyvät Tyksin helikopterikentän sammutus- ja muita järjestelmiä koskevan investoinnin aikaistamiseen sekä asianhallintaa ja viestintäjärjestelmää koskevien ICT-investointien tarkentumiseen. Nämä lisäävät tulosalueen investointimenoja vuonna 2026 yhteensä noin 0,8 milj. euroa.

Pelastustoimen osasuunnitelmaan sisältyy öljyntorjuntakaluston hankinta 0,5 milj. euroa sekä siihen kohdistuva valtionrahoitus.

Muutosten seurauksena vuoden 2026 investointimenot nousevat yhteensä noin 6,8 milj. euroa verrattuna helmikuussa 2026 hyväksytyyn talousarvion

investointiosaan. Vuonna 2026 tehtävät taseinvestoinnit ovat muutoksen jälkeen yhteensä 167,0 milj. euroa (aiemmin 160,1 milj. euroa). Investointeja vastaavat sopimukset ovat muutoksen jälkeen 43,1 milj. euroa (42,9 milj. euroa).

Rahoitusosan muutokset

Talousarvion rahoitusosa on aluevaltuustoon nähden sitova lainakannan muutoksen tasolla.

Rahoituslaskelman näkökulmasta vuoden 2026 investointimenot kasvavat hieman, mutta nettovaikutus suunniteltuun lainanottoon talousarviovuoden aikana on neutraali.

Esitetyt muutokset talousarvioon on esitetty tarkemmin liitteessä 1.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että vuoden 2026 talousarviota muutetaan liitteen mukaisesti selostusosassa kuvatuin perustein.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Esitettävät muutokset vuoden 2026 talousarvioon

§ 164 Investointisuunnitelman 2026-2029 muuttaminen**Diaarinumero**

VARHA/27059/02.02.00/2025

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Talousjohtaja Ville Rajahalme, rahoituspäällikkö Minna Näsman

Selostus**Aiempi käsittely:**

Aluehallitus 26.11.2024 § 386 Investointisuunnitelma vuosille 2026-2029
Aluevaltuusto 4.12.2024 § 120 Investointisuunnitelma vuosille 2026-2029
Aluehallitus 29.4.2025 § 125 Investointisuunnitelma vuosille 2026-2029
Aluevaltuusto 20.5.2025 § 41 Investointisuunnitelma vuosille 2026-2029
Aluehallitus 17.11.2025 § 355 Investointisuunnitelma vuosille 2026-2029
Aluevaltuusto 3.12.2025 § 122 Investointisuunnitelma vuosille 2026-2029

Selostus

Hyvinvointialueen investointisuunnitelman laatiminen pohjautuu lainsäädäntöön sekä valtioneuvoston vuosittain myöntämiin lainanottovaltuuksiin, jotka kohdennetaan osasuunnitelmassa eritellyihin investointihankkeisiin. Investointisuunnitelma toimitetaan ohjaaville ministeriöille ennakkolliseen hyväksymismenettelyyn vuoden loppuun mennessä. Valtioneuvosto tekee päätöksen lainanottovaltuudesta keväällä, ja investointisuunnitelmat hyväksytään tai hylätään vastuuministeriöissä loppuvuoden aikana.

Investointisuunnitelma vuosille 2026-2029 hyväksyttiin aluevaltuustossa 4.12.2024 § 120. Valtioneuvosto myönsi 8.5.2025 Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle lainanottovaltuutta vuodelle 2026 yhteensä 144,5 milj. euroa.

Suunnitelmaa on tämän jälkeen päivitetty vuonna 2025 vastaamaan tarkentuneita reunaehtoja ja rahoitustilannetta. Päivitetyt suunnitelmat hyväksyttiin aluevaltuustossa 20.5.2025 § 41 ja 3.12.2025 § 122 ja toimitettiin ministeriöille hyväksyttäväksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmat hyväksyttiin ministeriössä vuoden 2026 alussa, minkä jälkeen investointisuunnitelmaa on ollut mahdollista edelleen täydentää muuttuneiden tarpeiden mukaisesti.

Tässä päivityksessä muutokset kohdistuvat erityisesti investointien ajoitukseen sekä yksittäisiin uusiin investointikohteisiin. Rakennusinvestointien osalta Tyksin helikopterikentän sammutus- ja muihin järjestelmiin liittyvä parannushanke 0,5 milj. euroa esitetään aikaistettavaksi vuodelle 2026 viranomaismääräysten vuoksi. Laite- ja kalustoinvestointien osalta T-sairaalan ensikertaiseen kalustamiseen liittyvistä hankinnoista angiolaite, SPECT/CT-kuvantamislaitte sekä siihen liittyvä varjoaineruisku esitetään siirrettäväksi vuodelta 2027 vuodelle 2026 pitkien hankinta- ja toimitusaikojen vuoksi. Samalla kuvantamislaitteen kustannusarviota on tarkennettu vastaamaan tämänhetkistä hintatasoa.

Lisäksi investointisuunnitelmaan esitetään lisättäväksi virtuaalinen älylääkekaappi testaus- ja koulutuskäyttöön sekä investointeja vastaaviin sopimuksiin Tyksin liikunta- ja toimintakykylaboratorion lisätilaratkaisu, joka mahdollistaa nykyisten tilojen tehokkaamman käytön ja toiminnan kehittämisen. Uuden vuokrasopimuksen arvo on noin 0,2 milj. euroa.

Omaisuuksien luovutuksiin esitetään lisättäväksi Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakkeiden myyntitulo noin 0,2 milj. euroa. Myynti liittyy omistusrakenteen tarkasteluun ja hankintalainsäädännön muutoksiin varautumiseen.

Esitetyt muutokset kohdistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmaan ja ovat yhteensä noin 3,0 milj. euroa. Pelastustoimen osasuunnitelmaan ei esitetä muutoksia.

Investointisuunnitelmaan esitettävät muutokset voidaan toteuttaa vuodelle 2026 myönnetyn lainanottovaltuuden puitteissa. Vuoden 2026 lainanottovaltuuteen vaikuttavan muutetun investointisuunnitelman suuruudeksi esitetään yhteensä 137,6 miljoonaa euroa (3.12.2025 muutetussa suunnitelmassa 134,6 milj. euroa). Summa jakaantuu omaan taseeseen hankittaviin investointeihin, joita on 95,6 miljoonaa euroa (92,6 milj. euroa) sekä investointeja vastaaviin sopimuksiin, joita on 43,1 miljoonaa euroa (42,9 milj. euroa).

Omaisuuksien luovutuksia sisältyy muutettuun suunnitelmaan noin 0,2 milj. euroa ja investointitukia 0,9 milj. euroa. Tytäryhteisöinvestointeja ei esitetä vuosia 2026-2029 koskevassa muutetussa investointisuunnitelmassa.

Hyvinvointialueen muutettu investointisuunnitelma jakaantuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmaan 110,3 miljoonaa euroa (107,3 milj. euroa) ja pelastustoimen osasuunnitelmaan 27,3 miljoonaa euroa (27,3 milj. euroa).

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä muutetun investointisuunnitelman 2026-2029 liitteen mukaisesti,
2. lähettää sen ministeriöille hyväksyttäväksi sosiaali- ja terveysministeriöön sekä sisäministeriöön.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Päivitetty investointisuunnitelma vuosille 2026-2029

§ 165 Microsoft-lisenssien tilaus puitejärjestelytoimittajalta**Diaarinumero**

VARHA/10959/02.07.03.01/2025

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Tietohallintojohtaja Arto Lehtokari

Selostus

Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Varha) hyödyntää Microsoft-tuotteita laajasti osana päivittäistoimintaansa. Varhan nykyinen IT-toimintaympäristö perustuu laajasti Microsoft-tekniologioihin, joita käytetään päätelaitteiden käyttöjärjestelmissä, käyttäjä- ja identiteetin hallinnassa, työasema- ja mobiililaittehallinnassa, tietoturvassa, toimistosovelluksissa sekä muissa toiminnan kannalta keskeisissä sovellus- ja laiteratkaisuissa.

Microsoft-tuotteiden käyttö perustuu Varhan ja Microsoftin väliseen voimassa olevaan kolmivuotiseen Microsoft Enterprise Agreement -lisenssisopimukseen sopimuskaudelle 1.7.2025-30.6.2028. Päätös lisenssisopimuksen solmimisesta perustuu aluehallituksen 27.5.2025 tekemään päätökseen § 163. Lisenssisopimus määrittää lisenssitasot ja niitä vastaavat käyttäjämäärät. Microsoft edellyttää, että lisenssit tilataan vähintään 12 kuukauden pituisiksi kausiksi kerrallaan. Varhan nykyinen vuosittainen lisenssikausi päättyy 30.6.2026, minkä vuoksi lisenssit on hankittava seuraavalle lisenssikaudelle 1.7.2026-30.6.2027.

Tilauksen toteuttaminen

Yhteishankintayksikkö Velora Oy on Tiera Oy:n tytäryhtiö ja hankintalain mukainen yhteishankintayksikkö, joka aloitti toimintansa 1.2.2025. Velora Oy on kilpailuttanut Velora Verkkokauppa plus -puitejärjestelyn hankintalain (1397/2016) 20 §:ssä tarkoitettuna yhteishankintayksikkönä. Velora Verkkokauppa plus -hankintakanava on Velora Oy:n kilpailuttama yhteishankinta, jota Tiera Oy:n omistajat voivat hyödyntää. Varsinais-Suomen hyvinvointialue on Tiera Oy:n osakkeenomistaja.

Hankintalain 20 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi hankkia tavaroita ja palveluja yhteishankintayksiköltä taikka tehdä tavara-, palvelu- ja rakennusurakkahankintoja käyttäen yhteishankintayksikön tekemää hankintasopimusta, 42 §:ssä tarkoitettua puitejärjestelyä tai 49 §:ssä tarkoitettua

dynaamista hankintajärjestelmää.

Varha on 5.6.2025 ilmoittanut liittyvänsä Velora Verkkokauppa plus - yhteishankintaan. Varha on nimetty tarjouspyynnössä yhteishankintaan liittyneeksi organisaatioksi, ja liittyminen on kattanut puitejärjestelyn kaikki osa-alueet. Kilpailutuksen tuloksena osa-alueeseen 1 (ict-laitteet, -palvelut ja -ohjelmistot) puitesopimustoimittajaksi eli lisenssien jälleenmyyjäksi on valittu Atea Finland Oy. Varsinais-Suomen hyvinvointialue voi tehdä hankinnan puitejärjestelyn ehtojen mukaisesti.

Kilpailutuksen tuloksena puitesopimustoimittajaksi eli lisenssien jälleenmyyjäksi on valittu Atea Finland Oy. Varha solmii Atea Finland Oy:n kanssa kilpailutuksen ehtojen mukaisesti palvelusopimuksen (liite 1), joka on voimassa toistaiseksi, kuitenkin enintään 31.12.2027 asti tai 31.12.2028 asti, mikäli Puitesopimusta tai Puitesopimuksia jatketaan ensimmäisellä optiokaudella tai 31.12.2029 asti mikäli Puitesopimusta tai Puitesopimuksia jatketaan toisella optiokaudella. Palvelusopimuksen solmimisella Varhalle ei synny minimiostovelvoitetta eikä sopimus estä tai rajoita Varhaa hankkimasta tuotteita ja/tai palveluita kolmansilta osapuolilta.

Varhan Microsoft-tuotteiden käyttöoikeudet esitetään tilattaviksi Velora Verkkokauppa plus -hankintakanavan kautta.

Lisenssitilauksen kohde ja laajuus

Varhan konserni- ja toimitilajaosto on käsitellyt 19.5.2026 § 42 Google Workspace -ratkaisun kilpailutukseen sitoutumista 2M-IT Oy:n kautta. Päätöksen myötä Varha on käynnistämässä siirtymän Google Workspace -ympäristöön, jossa Google korvaa vaiheittain Microsoftin tuottavuustyökalut. Siirtymän arvioidaan vähentävän Microsoft-lisenssien tarvetta merkittävästi jatkuvuosina, mutta lisenssikaudella 1.7.2026-30.6.2027 vaikutus ei vielä realisoidu Microsoft-lisenssien määrässä tai hankintatarpeessa. Tämän vuoksi kyseiselle lisenssikaudelle on edelleen varauduttava nykyistä vastaavaan Microsoft-lisenssitasoon.

Varha on yhdessä sidosyksikköyhtiö 2M-IT Oy:n kanssa arvioinut, että Varhan M365-lisenssitarve 1.7.2026 alkavalle lisenssikaudelle on yhteensä 27 322 lisenssiä, joista 7 800 on F3-lisenssejä, 3 080 E5 temporary -lisenssejä ja 16 442 E5-lisenssejä. Tämän lisäksi tilaus sisältää muita Microsoft-tuotteita. Lisenssien käyttäjiä ovat kaikki Varsinais-Suomen hyvinvointialueen työntekijät sekä muut henkilöt, jotka käyttävät Varhan IT-palveluja muun sopimussuhteen perusteella.

Lisenssitilauksen ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo lisenssikaudelle 1.7.2026-30.6.2027 on 10 600 000 euroa. Lisenssit laskutetaan koko lisenssikauden osalta ensimmäisen lisenssikausikuukauden aikana. Tilaamisesta aiheutuvat kustannukset on huomioitu Varhan vuosien 2026 ja 2027 talousarvioissa. Kustannukset katetaan kustannuspaikalta H15300.

Toimivalta

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön (1.5.2026) 37 §:n mukaan aluehallitus päättää aluevaltuuston hyväksymää talousarviota ja strategiaa noudattaen hyvinvointialueen hankinnoista siltä osin kuin ne ylittävät hyvinvointialuejohtajan päätösvaltuudet. Hyvinvointialuejohtajan päätösvaltuus tavara- ja palveluhankintojen osalta on 10 miljoonaan euroon saakka päätöstä kohden.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. tilata Atea Finland Oy:ltä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen tarvitsemat Microsoft-lisenssit lisenssikaudelle 1.7.2026-30.6.2027 edellä esitetyn mukaisesti; sekä
2. valtuuttaa tietohallintojohtajan allekirjoittamaan tilauksen toteuttamisen edellyttämät asiakirjat Varsinais-Suomen hyvinvointialueen puolesta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Velora Verkkokauppa Plus palvelusopimus (Sal.pid. JulkL 24.1 § 20 k.)

§ 166 Liittyminen Velora 365 -yhteishankintaan**Diaarinumero**

VARHA/10959/02.07.03.01/2025

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Tietohallintojohtaja Arto Lehtokari

Selostus

Yhteishankintayksikkö Velora Oy on Tiera Oy:n tytäryhtiö ja hankintalain mukainen yhteishankintayksikkö. Velora Oy kilpailuttaa yhteishankintana Microsoft CSP -lisenssit, Microsoftin asiantuntijapalvelut, Microsoft SOC, varmuuskopioratkaisut sekä tietoturvallisen viestinnän ratkaisut. Kilpailutusta voivat hyödyntää Tiera Oy:n omistajat. Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Varha) on hyvinvointialuejohtajan 27.6.2022 tehdyllä päätöksellä 31/2022 merkinnyt Kuntien Tiera Oy:n (nykyinen Tiera Oy) osakkeita. Varhan omistusosuus Tiera Oy:stä on 0,04 % (30 osaketta).

Velora 365 -yhteishankintaan liittyminen mahdollistaa tarvittavien Microsoft-lisenssi- ja asiantuntijapalveluiden hankinnan kustannustehokkaasti ja hallinnollisesti kevyemmin kuin erillisellä kilpailutuksella. Yhteishankinnassa hyödynnetään osallistuvien organisaatioiden yhteenlaskettua volyymia, mikä tukee kilpailukykyisiä sopimusehtoja ja laajaa palveluvalikoimaa.

Velora 365 -puitejärjestelyn arvioitu sopimuskausi on neljä vuotta (1.11.2026-31.10.2030). Liittyminen yhteishankintaan antaa Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle mahdollisuuden tehdä myöhemmin hankintoja ja tilauksia erillisten päätösten, hankintavaltuuksien ja talousarvion puitteissa. Yhteishankintaan osallistuminen ei sisällä minimiostovelvoitetta eikä estä hankkimasta tuotteita tai palveluita myös muilta toimittajilta.

Varhan konserni- ja toimitilajaosto on käsitellyt 19.5.2026 § 42 Google Workspace -ratkaisun kilpailutukseen sitoutumista 2M-IT Oy:n kautta. Päätöksen myötä Varsinais-Suomen hyvinvointialueella on käynnistymässä siirtymä Google Workspace -ympäristöön, joka vähentää Microsoft-lisenssien tarvetta merkittävästi, mutta ei poista sitä välittömästi. Siirtymävaiheessa Microsoft-palveluja ja -lisenssejä tarvitaan edelleen niissä käyttötilanteissa, joissa toiminta, sovellukset, laitteet tai hallintaratkaisut ovat sidoksissa Microsoft-ympäristöön. Tarpeen laajuus täsmentyy siirtymän edetessä.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen arvioitu hankintavolyymi puitejärjestelyn sopimuskaudelle on noin 15 miljoonaa euroa (alv 0 %). Arvio sisältää Microsoft 365 -palveluihin liittyviä lisenssi- ja asiantuntijapalveluita sekä muita yhteishankinnan piiriin kuuluvia palveluita. Puitejärjestelyn perusteella tehtävät mahdolliset tilaukset ja määrät tarkentuvat Varhan kulloisenkin tarpeen mukaan erikseen.

Tämä päätös koskee liittymistä yhteishankintaan eikä vielä muodosta sopimusta toimittajan kanssa.

Toimivaltuus

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön (1.5.2026) 37 §:n mukaan aluehallitus päättää aluevaltuuston hyväksymää talousarviota ja strategiaa noudattaen hyvinvointialueen hankinnoista sekä tällaisiin järjestelyihin liittyvistä sopimuksista ja sitoumuksista siltä osin kuin ne ylittävät hyvinvointialuejohtajan päätösvaltuudet. Hyvinvointialuejohtajan päätösvaltuudet tavara- ja palveluhankintojen osalta on 10 miljoonaan euroon saakka päätöstä kohden.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. että Varha liittyy yhteishankintayksikkö Velora Oy:n kilpailuttamaan Velora 365 -yhteishankintaan ja ilmoittaa Velora Oy:lle arvioidut volyymitiedot erillisellä liittymisilmoituksella;
2. valtuuttaa tietohallintojohtajan allekirjoittamaan liittymisilmoituksen sekä toteuttamaan muut yhteishankintaan liittymisen edellyttämät toimenpiteet.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 167 **Campuskoti Merihelmen laajennusosan hanke- ja vuokrasopimuksen hyväksyminen**

Diaarinumero

VARHA/6172/00.01.02.01/2024

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Vt. toimitilajohtaja Kristian Jaakkola
Projektipäällikkö Anu Vesterinen

Selostus

Asian aikaisempi käsittely

Ikääntyneiden palvelulautakunta 13.3.2024 § 25 (Campuskoti Merihelmen laajennuksen toiminnallinen suunnitelma)

Aluehallitus 11.3.2025 § 83 (Campuskoti Merihelmen laajennus, suunnittelusopimus)

Ikääntyneiden palvelulautakunta 27.8.2025 § 69 (Alholan hoivakodin ja Alppilakodin lakkauttaminen uudiskohteen valmistumisen myötä)

Selostus

Tausta ja tarkoitus

Salon IoT-Campuksella toimii ikääntyneiden palveluiden ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö Campuskoti Merihelmi. Nykyinen 30 asunnon yksikkö rakennettiin vuonna 2021 ja sen vuokrasopimus siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle ("Varha") hyvinvointialueuudistuksessa. Vuokranantajana toimii Salo IoT Park Oy, jonka kanssa nykyinen vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2037 asti.

Salossa on laitosasumisen paikkoja vielä kahdessa yksikössä yhteensä 136. Nykyiset yksiköt eivät täytä ympärivuorokautisen palveluasumisen tai yhteisöllisen asumisen tilavaatimuksia, eivätkä ne myöskään ole remontoitavissa siihen sopiviksi. Lainsäädännön mukaisesti iäkkäiden pitkäaikainen sosiaalihuollon laitoshoido päättyy siirtymäajan jälkeen 31.12.2027, minkä jälkeen asiakkaiden tarpeita vastaava pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoito voidaan toteuttaa vain ympärivuorokautisena palveluasumisena.

Edellä mainittu muutos, valtakunnallinen pitkäaikaisen laitoshoidon purkaminen sekä samanaikaisesti paheneva henkilöstöpula edellyttävät palvelurakenteen uudistamista. Tässä yhteydessä on tarpeen vähentää päällekkäisiä palveluita sekä tehostaa hoivatyötä tukevia toimintoja, jotta käytettävissä olevat resurssit voidaan kohdentaa tarkoituksenmukaisesti ja asiakaslähtöisesti.

Campuskoti-Merihelmen laajennuksella on tarkoitus korvata Alholan hoivakodin ja samassa kiinteistössä sijaitsevan 19 paikkaisen ympärivuorokautisen palveluasumista tuottavan Alppilakodin tilat ja toiminta. Ajatuksena on ollut laajentaa nykyistä yksikköä Salo IoT:n tiloihin ns. Kampa-rakennuksen 3.kerroksessa, koska nykyinen 30 hengen paikkamäärä ei tue resurssitehokasta asumispalvelua.

Hanke- ja vuokrasopimus

Varha ja Salo IoT Park ovat neuvotelleet Campuskoti Merihelmen laajentamiseen (noin. 60 lisäpaikkaa) liittyvistä hankesopimuksesta (liite 1) ja vuokrasopimuksesta (liite 2). Sopimusten mukaan Salo IoT Park Oy toteuttaa Varhan toiminnalliseen suunnitelmaan ja tilatarvearvioon sekä hyväksytyyn (Aluehallitus 28.1.2025 § 24) ikääntyneiden konseptisuunnitelmaan ja tehtyihin suunnitelmiin pohjautuen Varhan tarpeeseen soveltuvat tilat.

Salo IoT Park Oy teettää vuokrakohteen muutostyöt kustannuksellaan ja muutostyöt sisältyvät lopulliseen vuokraan. Rakentamista koskevat muutostyöt toteutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain ("hankintalaki") edellyttämän kilpailutuksen perusteella.

Urakka on kilpailutettu julkisena hankintana Varhan toimiessa hankintayksikkönä. Hankintapäätökset tullaan tekemään Varhan hallintosäännön mukaisesti erikseen viranhaltijapäätöksinä, kun tämä hanke- ja vuokrasopimuksen hyväksymistä koskeva aluehallituksen päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Hankintapäätösten tultua lainvoimaisiksi allekirjoittavat Varha ja valittu urakoitsija hankintaa koskevat urakkasopimukset. Samalla Varha, valittu urakoitsija ja Salo IoT Park Oy allekirjoittavat urakkasopimusten siirtosopimukset, jolla kaikki ko. urakkasopimuksen mukaiset vastuut, velvoitteet ja oikeudet siirtyvät Varhalta Salo IoT Park Oy:lle siten, että urakkasopimus muuttuu Salo IoT Park Oy:n ja urakoitsijan väliseksi sopimukseksi. Urakkasopimuksen mukaiset tilaajalle kuuluvat oikeudet, vastuut ja velvoitteet, jotka urakkasopimuksen mukaan kuuluvat tilaajalle, siirtyvät sopimuksen allekirjoituspäivästä alkaen Salo IoT Park

Oy:lle.

Rakennushankkeen jälkeen Varha vuokraa tilat Salo IoT Park Oy:n kanssa solmittavalla vuokrasopimuksella. Vuokrasopimuksessa on sovittu, että vuokrasopimus on määräaikainen 15 vuotta. Vuokrasopimuksen alustava hallintaoikeuden siirtymispäivä on 1.10.2027 ja päättymispäivä 30.9.2042. Kohde sijaitsee osoitteessa Joensuunkatu 7 Salo ja sen vuokrapinta-ala on 3272 m². Vuokrasopimuksen liitteenä olevassa vastuunjakotaulukossa on sovittu ylläpidon ja huollon kustannusvastuista. Kohteen hankintarajoista on sovittu hankesopimuksen liitteenä olevassa hankintarajataulukossa.

Taloudelliset vaikutukset

Kohteen aloittamisvaltuus 9,8 M€ sisältyy vuoden 2025 investointisuunnitelmaan investointeja vastaaviin sopimuksiin. Hanke on osa Salon IoT-Campukselle toteutettavaa ikääntyneiden palveluiden tilahanketta, jolle on investointisuunnitelmassa 2025 varattu lainanottovaltuutta yhteensä 21,3 M€. Lisäksi ensikertaiseen kalustamiseen on investointisuunnitelmassa 2027 esitetty 350 000 € määrärahaa.

Kohteen kokonaisvuokra sis. pääoma- ja hoitovuokra on 54 431,69 €/kk alv. 0 %. (Pääomavuokran osuus 0-kerroksen osalta on 9,82 €/m²/kk ja kolmannen kerroksen osalta 14,48 €/m²/kk, yhteensä 45 466,41 €/kk. Hoitovuokran osuus on 2,74 €/m²/kk, yhteensä 8965,28 €/kk alv 0 %.)

Lisäksi vuokranantaja laskuttaa kuukausittain veden ja sähkönkulutuksen mitatun käytön mukaan. Pääomavuokran tarkistaminen on sidottu elinkustannusindeksiin ja hoitovuokran tasoa tarkistetaan kalenterivuositain vastaamaan niihin sisältyvien erien kustannusten kehitystä.

Varhailta poistuu uusien tilojen käyttöönoton myötä Alholan ja Alppilakodin vuokria yhteensä 32 359,46 €/kk alv. 0 %.

Toimivalta

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö 37 § 2 mom. 19 kohta.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä 1. olevan hankesopimuksen liitteineen ja liitteenä 2. olevan vuokrasopimuksen liitteineen ja

2. valtuuttaa kiinteistöjohtajan allekirjoittamaan hankesopimuksen ja vuokrasopimuksen sekä tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä, lähinnä teknisluonteisia muutoksia.
3. Päätös on ehdollinen siten, että hanke- ja vuokrasopimus voidaan allekirjoittaa vasta sen jälkeen, kun urakoita koskevat hankintapäätökset ovat tulleet lainvoimaisiksi.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Ari Korhonen ja Juhani Nummentalo ilmoittivat esteellisyydestään (yhteisöjääviys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Hankesopimus liitteineen
2. Vuokrasopimus liitteineen

§ 168 Tyks A-sairaalan C-siiven peruskorjauksen hankesuunnitelma**Diaarinumero**

VARHA/11659/10.01.01/2025

Aiempi käsittely:

Konserni- ja toimitilajaosto 19.5.2026 § 43

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Vs. kiinteistöjohtaja Tuomo Lehtisalo
Projektipäällikkö Toni Lindberg
Projektipäällikkö Anu Vesterinen
Hankepäällikkö Hanna Petäjä
Rahoituspäällikkö Minna Näsman

Selostus**Asian aikaisempi käsittely**

Konserni- ja toimitilajaosto 21.5.2025 § 35
Aluehallitus 27.5.2025 § 164

Selostus*Hankkeen tausta*

Tyks Kantasairaalan alueella sijaitsevan A-sairaalan C-siipi sijoittuu Kiinamylynkadun varrelle. C-siipi on alun perin rakennettu vuonna 1937 asuinkäyttöön, ja sen käyttötarkoitusta muutettiin vaiheittain sairaalakäyttöön 1960-luvulla sairaalan tilatarpeen kasvaessa. Rakennus peruskorjattiin kokonaisuudessaan 1970-luvun alussa sairaalakäyttöä varten. C-siivessä on viimeksi toiminut sairaalan vastaanotto- ja toimistotiloja.

Rakennuksen bruttoala on noin 6 500 brm². Rakennuksen talotekniikka on ylittänyt teknisen käyttöikänsä, ja rakennuksessa on todettu sisäilmaoireita aiheuttavia mikrobivaurioita sekä muita sisäilmaongelmia. Rakenteissa on lisäksi asbestipitoisia materiaaleja ja muita haitta-aineita, jotka on poistettava peruskorjauksen yhteydessä. Rakennusta ei voida ottaa mihinkään käyttöön ilman täyttä peruskorjausta. Rakennus on asemakaavassa suojeltu sr-1-

merkinnällä. Rakennus on poistettu käytöstä, ja siellä on ylläpidetty ainoastaan vähäistä peruslämpöä.

Rakentamisajankohdan takia rakennuksen runko on muunneltavuudeltaan rajoittunut, eikä rakennus sovellu käytännössä muuhun kuin toimistokäyttöön tai kevyeen vastaanottokäyttöön. Varhalla on käytössään merkittävä määrä ulkopuolisilta tahoilta vuokrattua toimistotilaa. Toimistotilojen käyttöasteet ovat monin paikoin matalat ja työtilat eivät vastaa kaikilta osin muuttuneen työkuulttuurin tarpeisiin. Hankkeen toteuttamisen lähtökohtana on ollut, että peruskorjauksen kustannukset saadaan katettua ulkopuolisilta tahoilta vuokrattujen toimistotilojen vuokratuloja pienentämällä ja osittain luopumalla omien huonokuntoisten tilojen käytöstä.

Hankkeen tarveselvitys hyväksyttiin aluehallituksessa 27.5.2025 § 164. Hankkeelle on osoitettu 15,7 milj. euron määräraha Varhan investointisuunnitelmassa 2027-2030 vuodelle 2027 oman taseen hankkeena (aluevaltuusto 3.12.2025 § 123).

Valtiovarainministeriön ohjeen mukaisesti hyvinvointialueen tulee toimittaa toimivaltaisille ministeriöille investointisuunnitelman yhteydessä numeerista, taloudellista ja laadullista arviointia sisältävä kustannusvaikuttavuusanalyysi taloudellisesti merkittävistä ja vaikutuksiltaan laajakantoisista investoinneista sekä investointia vastaavista sopimuksista. A-sairaalan C-siiven peruskorjaushankkeesta on laadittu Valtiovarainministeriön ohjeen mukainen kustannusvaikuttavuusanalyysi osana investointisuunnitelman 2027-2030 hyväksymisprosessia. A-sairaalan C-siiven kustannusvaikuttavuusanalyysi hyväksyttiin aluehallituksessa toimitettavaksi valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle sekä sisäministeriölle (aluehallitus 27.4.2026 § 126, Liite 9: 260692 Tyks C-siipi peruskorjaus kustannusvaikuttavuusanalyysi, salassa pidettävä JulkL 24.1 § 17).

Hankesuunnittelu

Hankkeen hankesuunnitteluvaihe on valmistunut ja laadittu hankesuunnitelma on esityslistan liitteenä (liite 1). Hankkeen tilaohjelma on yhteensä 2758 hym². Kustannuslaskennan perusteena käytetty hankkeelle arvioitu bruttoala on 6 492 brm². Pinta-alassa ei ole mukana parvekkeita tai ulkotiloja.

Hankkeen toiminnallisena tavoitteena on toteuttaa C-siiven tiloihin Varhan toimitilastrategian mukainen, moderni ja joustava monitilatyöympäristö, joka tukee toimintatapojen uudistumista ja tilankäytön tehostamista. Suunnittelun

lähtökohtana ovat Varhan kiinteistö- ja toimitilastrategian operatiivisen osuuden periaatteet (aluehallitus 9.4.2024 § 118), joiden mukaisesti tilaratkaisuilla edistetään kustannustehokkuutta, tilojen käyttöasteen nostamista ja yhteiskäyttöisyyttä. Tilat on suunniteltu Varhan toimisto- ja hallintotilojen tilakonseptin mukaisesti. Monitilatyöympäristö perustuu yhteiskäyttöisiin ja varattaviin työ- ja toimistotiloihin, mikä mahdollistaa joustavan käyttäjämäärän ja tukee tilojen tehokasta ja tarkoituksenmukaista käyttöä. Rakennukseen tulee 285 työpistettä arviolta 470 henkilölle.

Hankkeen teknisenä tavoitteena on korjata rakennuksen todetut sisäilma- ja tekniset puutteet sekä uusia rakennuksen elinkaarensa päähän tulleet talotekniset järjestelmät. Vuonna 2017 tehtyjen sisäilmatutkimusten perusteella rakennuksessa on todettu merkittävä korjaustarve, ja rakennuksen lämpö-, vesi-, ilmanvaihto- ja automaatiojärjestelmät ovat teknisen käyttöikänsä lopussa. Järjestelmien uusimisella parannetaan sisäilman laatua ja energiatehokkuutta sekä luodaan terveelliset ja turvalliset olosuhteet rakennuksen käyttäjille.

Rakennuksen julkisivun kunto edellyttää laajoja korjaustoimenpiteitä. Suurin osa julkisivurappauksesta on irronnut pohjastaan, minkä vuoksi rappaus puretaan ja toteutetaan uudelleen alkuperäistä rappauspintaa jäljitellen rakennuksen suojelevarvot huomioiden. Samassa yhteydessä uusitaan julkisivun ikkunat ja varusteet.

Peruskorjauksen tavoitteena on parantaa rakennuksen energiatehokkuutta, teknistä kestävyyttä ja pitkäaikaista käytettävyyttä sekä vähentää rakennuksen pitkän aikavälin ylläpitokustannuksia. Lisäksi hankkeessa päivitetään rakennuksen kerrosnumerointi, millä parannetaan tilojen selkeyttä, käytettävyyttä ja turvallisuutta. Kokonaisuutena hanke varmistaa rakennuksen tarkoituksenmukaisen ja hallitun käytön pitkälle tulevaisuuteen.

Hankkeen peruskorjauksikustannuksiksi on tarvesuunnitteluvaiheessa arvioitu 15 700 000 euroa, alv 0 %. Hankesuunnitteluvaiheen kustannusarvio on 16 393 000 euroa, alv 0 %. Kustannukset on päivitetty huhtikuun 2026 (Haahtela-indeksi 101,0 / 4.2026) kustannustasossa ilman kustannusnousuvarausta. Kustannuskasvua ovat aiheuttaneet tarkentuneet tutkimustulokset (hankesuunnitelmavaiheen haitta-ainetutkimukset ja rakenneselvitykset) sekä laatutason muutokset, jotka liittyvät toimintavarmuuteen, käyttäjätarpeisiin ja muuttuneisiin vaatimuksiin. Näitä ovat varautuminen varavoimaan, Virve 2 -verkon edellyttämät ratkaisut sekä uuden rakennuslain mukainen aurinkosähköön varautuminen. Lisäksi hankesuunnitteluvaiheessa on todettu tarve pohjaviemärin uusimiselle ja A-sairaalan kulkualueen tukemiselle rakentamisvaiheessa.

Hyvinvointialueilla on mahdollisuus tehdä investointisuunnitelman osasuunnitelmiin vähäisiä muutoksia irtaimisto-, ICT- sekä korjausinvestointien osalta edellyttäen, että niiden yhteenlaskettu taloudellinen arvo pysyy ennallaan.

A-sairaalan C-siiven hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio on ylittymässä noin 693 000 eurolla verrattuna joulukuussa 2025 ministeriöihin hyväksyttäväksi toimitettuun investointisuunnitelmaan vuosille 2027-2030. Ylitys on luonteeltaan vähäinen ja se voidaan käsitellä investointisuunnitelman osasuunnitelman muutoksena.

Investointisuunnitelmaa vuosille 2027-2030 tullaan päivittämään samassa yhteydessä, kun laaditaan talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029. Myös hanketta koskeva kustannusvaikuttavuusanalyysi tulee tällöin päivittää vastaamaan tarkentunutta kustannusarviota.

Irtaimiston hankintakustannukset eivät sisälly hankkeen kokonaiskustannuksiin, vaan ne budjetoidaan ensikertaisen kalustamisen määrärahoihin. Määrärahaa arvioidaan tarvittavan irtaimistoon noin 350 t€ ja IT-kuluihin noin 90 t€ vuosina 2028.

Ulkoisia vuokratilakustannuksia poistuisi hankkeen valmistuttua arviolta noin 73 500 €/kk eli 882 000 € vuodessa. Lisäksi tällä hetkellä tyhjänä olevan A-sairaalan C-siiven ylläpitokustannukset ovat 3 €/hkm²/kk eli 178 812 € vuodessa.

Suunnittelu toteutetaan vuoden 2026 aikana. Rakentamisen kilpailutus tehdään talvella 2026-2027 ja rakentaminen aloitetaan keväällä 2027, kohde valmistuu alustavasti 2028 aikana. Hankkeen toteutusmuoto on alustavasti kokonaisurakka.

Hankesuunnitelman hyväksyminen Varhan päätöksenteossa merkitsee Varhan investointipäätöstä ja käynnistää hankkeen toteutuksen.

Toimivalta

Hallintosäännön 39 §:n 1 momentin 18 kohdan mukaan aluehallituksen konserni- ja toimitilajaosto esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi toimitilahankkeita koskevat yli 5 miljoonan euron hankesuunnitelmat.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Konserni- ja toimitilajaosto esittää aluehallitukselle hyväksyttäväksi Tyks A-sairaalan C-siiven peruskorjauksen hankesuunnitelman liitteen 1 mukaisesti.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Niina Alho saapui kokoukseen § 43 aikana ennen päätöksentekoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 1.6.2026

Selostus

Konserni- ja toimitilajaosto käsitteli Tyks A-sairaalan C-siiven peruskorjauksen hankesuunnitelmaa 19.5.2026 § 43. Jaosto päätti esittää aluehallituksen hyväksyttäväksi Tyks A-sairaalan C-siiven peruskorjauksen hankesuunnitelman liitteen 1 mukaisesti.

Toimivalta

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 37 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan aluehallitus päättää toimitilahankkeiden hankesuunnitelmista 20 miljoonaan euroon asti.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä Tyks A-sairaalan C-siiven peruskorjauksen hankesuunnitelman liitteen 1 mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Tyks A-sairaalan C-siiven peruskorjauksen hankesuunnitelma 30.4.2026

§ 169 Palvelustrategian päivitys - Sosiaali- ja terveyskeskusten ja - asemien alueellinen sijoittuminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueella

Diaarinumero

VARHA/18402/00.01.02.00/2025

Aiempi käsittely:

Aluehallitus 18.5.2026 § 149

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Strategia- ja integraatiojohtaja Antti Parpo, johtava asiantuntija Leena Setälä, kehittämisspäällikkö Antti Kaituri, johtava paikka-asiantuntija Laura Virtanen

Selostus

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi strategian ja palvelustrategian 25.2.2026, § 7 kokouksessaan. Palvelustrategiassa on todettu palveluverkon muodostamisen yleiset periaatteet.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan aluevaltuusto päättää palvelustrategiasta sisältäen palveluverkon periaatteet sekä sosiaali- ja terveyskeskusten ja sosiaali- ja terveysasemien alueellisen sijoittumisen ja hallintosäännön 37 §:n mukaan aluehallitus päättää edelle mainittuja tarkentavasta palveluverkkosuunnitelmasta.

Nykyinen aluehallituksen päättämä palveluverkkosuunnitelma on voimassa vuoden 2026 loppuun asti ja se on pääasiallisesti toimeenpantu jo vuoden 2025 aikana. Uutta palveluverkkosuunnitelmaa on valmisteltu strategiavalmistelun rinnalla ja työ on jatkunut keväällä 2026. Uuden palveluverkkosuunnitelman on tarkoitus muodostaa kokonaisuus, joka sisältää pitkän aikavälin palveluverkkovision vuosille 2027-2037 sekä astetta tarkemman suunnitelman palvelujen alueellisista sijoittumisista vuosille 2027-2029. Palveluverkkovisio 2027-2037 on tuotu myös osaksi nyt päivitettävänä olevaa palvelustrategiaa.

Palveluverkkovisio 2027-2037 määrittää suunnan palveluverkon kehittämiseksi palvelukokonaisuuksittain sekä ohjaa Varsinais-Suomen hyvinvointialueella pitkän aikavälin investointisuunnittelua. Palveluverkkovision laadinnassa on huomioitu ennusteet ja arviot väestömuutoksista ja väestön palvelutarpeista, digipalvelujen vaikutukset sekä palvelurakenteisiin tehtävät muutokset. Tuleva

palveluverkkosuunnitelma 2027-2029 on palveluverkkoon tehtävien muutosten toteutusta ohjaava suunnitelma, jota lautakunnat soveltavat omassa palveluverkkoa koskevassa päätöksenteossaan. Tarkoitus on, että jatkossa pitkän aikavälin palveluverkkovisiota ja lyhyemmän aikavälin palveluverkkosuunnitelmaa päivitetään vähintään valtuustokausittain.

Sote-keskusten ja sote-asemien alueelliseen sijoittumiseen ei esitetä palvelustrategian päivityksessä merkittäviä muutoksia. Sote-keskusten ja sote-asemien palveluverkko noudattaa sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä suurelta osin nykyistä palveluverkkoa. Visio ja suunnitelma sote-keskusten ja sote-asemien alueellisista sijoittumisista osana palvelustrategiaa on kuvattu tarkemmin liitteessä 1.

Suhteessa nykyiseen palvelustrategiaan esitetään sote-keskusten ja asemien alueelliseen sijoittumiseen vain kahta muutosta. Turun osalta sote-asemien määrä vähenisi vuoden 2029 loppuun mennessä nykyisestä neljästä kolmeen ja Salon seudun osalta sote-asemien määrä nousisi nykyisestä yhdestä kahteen. Taustalla on tulevan palveluverkkosuunnitelman 2027-2029 valmistelu, jonka mukaan Turun Kirkkotien aseman toiminta päättyisi ja Halikon sote-piste muutettaisiin sote-asemaksi. Halikon sote-piste on perusteltua muuttaa tällä valtuustokaudella sote-pisteestä sote-asemaksi sen vakiintuneen palveluvalikoiman ja palvelujen suuren käyttäjämäärän takia.

Palvelustrategian sote-keskusten ja -asemien alueellista sijoittumista koskevien muutosten taustalla on valmistelukokonaisuus, jonka mukaan tuleva palveluverkkosuunnitelma sisältäisi tarkennettuna seuraavia toimipaikkamuutoksia (Aikataulut ovat arvioita):

- Turun Kaskenmäen sote-keskuksen toiminta käynnistyy 2027
- Turun Kirkkotien sote-aseman toiminta loppuu 2027 ja toimintaa suunnitellaan siirrettäväksi Kaskenmäkeen
- Turun Varissuon sote-aseman väistötilan toiminta Kupittaalla loppuu 2027 ja toimintaa suunnitellaan siirrettäväksi väliaikaisesti Kaskenmäkeen
- Turun Varissuon uusi sote-asema otetaan käyttöön 2029
- Turun keskustan sote-keskus siirtyy Käsityöläiskadulta Humalistonkadulle 2029
- Halikon sote-piste muutetaan sote-asemaksi (2027)

Valmistelussa olevan palveluverkkosuunnitelman 2027-2029 mukaiset sote-keskusten ja -asemien sijainnit muodostaisivat sote-keskuspalvelujen verkon, jonka toimipisteiden saavutettavuus on korkealla tasolla. Alle 10 minuutin

ajomatkan etäisyydellä ko. toimipisteistä asuu yli 80 % Varhan asukkaista (398.000 asukasta) ja alle 20 minuutin ajomatkan etäisyydellä jo yli 95 % väestöstä (473.000 asukasta) tarkasteltuna vuoden 2024 väestön sijoittumisen perusteella. Lähes kaikki asukkaat (noin 99 %, 489.000 asukasta) asuvat korkeintaan 30 minuutin etäisyydellä lähimmästä toimipisteestä, kun ajomatkaa arvioidaan henkilöautolla tehtäväksi.

Nyt käsiteltävää esitystä sote-keskusten ja sote-asemien palveluverkkovisiosta ja alueellista sijoittumisesta on käsitelty Varhan yhteistyötoimikunnassa 13.5.2026.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy hyvinvointialueen palvelustrategian päivityksen koskien palveluverkkovisiota sekä sote-keskusten ja sote-asemien alueellista sijoittumista liitteen 1 mukaisesti.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että

- Ari Korhonen poistui kokouksesta ennen asian käsittelyn aloittamista
- Juhani Nummentalo, Katriina Hiippavuori, Toni Forsblom ja Otto Bruun ilmoittivat esteellisyydestään (yhteisöjäävi) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi
- Nina Söderlund saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Merkittiin, että Niina Alho teki Sauli Seittenrannan kannattamana ehdotuksen asian jättämisestä pöydälle.

Puheenjohtajan tiedusteltua toimielimen jäsenten kantaa tehtyyn ehdotukseen, jäsenet päättivät yksimielisesti hyväksyä tehdyn ehdotuksen.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Aluehallitus 1.6.2026

Selostus

Pöydältä.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy hyvinvointialueen palvelustrategian päivityksen koskien palveluverkkovisiota sekä sote-keskusten ja sote-asemien alueellista sijoittumista liitteen 1 mukaisesti.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Ari Korhonen, Juhani Nummentalo, Toni Forsblom ja Otto Bruun ilmoittivat esteellisyydestään (yhteisöjääviys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että Niina Alho teki Sauli Seittenrannan kannattamana muutosehdotuksen:

Aluehallitus päättää

1. esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy hyvinvointialueen palvelustrategian päivityksen koskien sote-keskusten ja sote-asemien alueellista sijoittumista korjatun liitteen 1 mukaisesti
2. liittää korjatun liitteen tämän pöytäkirjan liitteeksi 2.

Puheenjohtajan tiedusteltua aluehallituksen jäsenten kantaa tehtyyn muutosehdotukseen, jäsenet päättivät yksimielisesti hyväksyä tehdyn muutosehdotuksen.

Päätös

Kokouksessa muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Palv.verkkovisio 2027–2037 ja sote-kesk. ja -asemien alueell. sijoittuminen
2. Sote-keskusten ja -asemien alueellinen sijoittuminen osana palvelustrategiaa

§ 170 Palvelusetelisäntökirjojen yleisen osan päivitys

Diaarinumero

VARHA/24010/00.01.02.03.01/2025

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Erityisasiantuntija Kirsi Koski-Pärnä
Valvontakoordinaattori Irene Kankaanranta
Järjestelmäpäällikkö Kerkko Purhonen

Selostus

Aiempi päätöksenteko

Aluehallitus 17.12.2024 § 404 ja 20.10.2025 § 322

Sosiaali- ja terveystalveluiden palvelusetelin säntökirja muodostuu kaikille Varhan alueella käytössä olevien palvelusetelien säntökirjojen yhtenäisestä yleisestä osasta, jossa käsitellään palvelusetelien käytön yleisiä periaatteita sekä palvelukohtaisista osista, joissa määritetään palvelu ja kohderyhmä sekä palvelukohtaisia erityisvaatimuksia. Varhan säntökirjan hyväksyvät palveluntuottajat listautuvat palveluntuottajaksi. Säntökirjojen vaatimukset täyttävät palveluntuottajat hyväksytään ja liitetään Varhan palvelusetelituottajien rekisteriin.

Palvelusetelien säntökirjan yleinen osa päivitetään tarvittaessa. Aikaisemmin yleinen osa on päivitetty aluehallituksen päätöksillä 17.12.2024 § 404 ja 20.10.2025 § 322. Tässä esitettävään palvelusetelin säntökirjan yleiseen osaan (liite 1) on edelleen täsmennetty terminologiaa ja selkiytetty kieliasua. Tarkennuksia on tehty mm. palveluiden laskutukseen, palveluntuottajan omavalvontasuunnitelmaan ja palveluntuottajien hakeutumisen päätöksiin liittyviin kohtiin. Palvelusetelien säntökirjan yleisen osan liitteinä on Varsinais-Suomen hyvinvointialueen yleiset tietosuoja- ja tietoturvaehdot ja rekisterinpito, henkilötietojen käsittely, salassapito, kirjaaminen ja asiakirjojen hallinta. Päivitykset ja muutokset ovat nähtävänä punaisella tekstillä ja yliviivauksella liitteessä 2.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä palvelusetelisäntökirjojen yleisen osan päivitykset liitteen 1

- mukaisesti. Päivitetty osa otetaan käyttöön 1.7.2026
2. antaa hyvinvointialuejohtajalle oikeuden tehdä palvelusetelien sääntökirjan yleiseen osaan pieniä teknisiä muutoksia tarvittaessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Palvelusetelisääntökirjojen yleinen osa 1.7.2026 alkaen
2. Päivitykset ja muutokset: palvelusetelisääntökirjojen yleinen osa

§ 171 Hallintosäännön muutokset

Diaarinumero

VARHA/3606/00.01.01.00/2024

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Jari-Pekka Tuominen

Selostus

Palveluverkkopäätöksentekoon liittyvät toimivaltuudet

Hallintosääntöön on kertyneiden kokemusten perusteella tunnistettu muutamia muutostarpeita. Näistä keskeisin on palveluverkkopäätöksentekoon liittyvät toimivaltuudet ja kysymys palveluverkkosuunnitelman sitovuudesta ja siitä poikkeamisesta.

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan aluehallitus hyväksyy palveluverkkosuunnitelman, mutta se ei ole varsinaisessa lopullisessa toimipaikkapäätöksenteossa toimielimiä juridisesti sitova. Tätä on aikanaan perusteltu sillä, että kyseessä on suunnitelma ja tilanteet ovat saattaneet muuttua merkittävästi suunnitelman valmistelun ja lopullisen toimipaikkapäätöksenteon välillä, jonka vuoksi poikkeamismahdollisuutta on pidetty tarpeellisena. Varsinaista toimipaikkapäätöksentekoa koskevat toimivaltuudet on voimassa olevassa hallintosäännössä jaettu toimielimien välillä siten, että aluehallitus päättää hyvinvointialueen palvelutuotannon toimipaikoista silloin kun toimipaikassa on usean eri tulosalueen toimintaa ja lautakunta silloin kun toimipaikassa on vain kyseisen lautakunnan alaisen organisaation toimintaa.

Palveluverkkosuunnittelu ja siihen liittyvä palveluiden sekä investointien suunnittelu- ja hyväksyntäprosessi ovat laaja toisistaan riippuva kokonaisuus ja asiaa on nyt haluttu selkeyttää paremman kokonaishallinnan johdosta siten, että toimipaikkapäätöksentekoa ohjaava palveluverkkosuunnitelma olisi jatkossa lautakuntia sitova. Esityksen mukaan lautakunta päättäisi siten edelleenkin alaisensa organisaation toimipaikoista, mutta lisäedellytyksenä olisi aluehallituksen hyväksymän palveluverkkosuunnitelman noudattaminen.

Palveluverkkosuunnitelma on kuitenkin edelleen vasta tietyllä yleisemmällä tasolla oleva suunnitelma ja sen valmistumisen jälkeen tilanne on tosiasiaa saattanut muuttua siten, että suunnitelmasta olisi uusien käytettävissä olevien tietojen

perusteella perusteltua poiketa joustavasti ilman, että suunnitelmaa tulisi aina erikseen ensin päivittää. Tämän vuoksi hallintosäätöön on nähty tärkeäksi luoda mekanismi, jolla perustellut poikkeamat voidaan hyväksyä palveluverkon kokonaishallinta säilyttäen.

Koska aluehallitus olisi edelleen palveluverkkosuunnitelman hyväksyvä taho, olisi perusteltua, että myös palveluverkkosuunnitelmasta poikkeaminen yksittäisessä toimipaikkapäätöksessä olisi aluehallituksen toimivallassa. Toisaalta tulosalueiden lautakunnat kehittävät, ohjaavat ja valvovat hallintosäännön 43 §:n mukaan alaisensa tulosalueen organisaation toimintaa ja päättävät alaisensa organisaation palvelutuotannon toimipaikoista tai niissä tuotettavien palveluiden merkittävistä muutoksista noudattaen jatkossa aluehallituksen päättämää palveluverkkosuunnitelmaa. Näin ollen on nähty perustelluksi, että palveluverkkosuunnitelmasta poikkeaminen edellyttäisi lautakunnan esitystä aluehallitukselle, koska lautakunnalla on lähtökohtaisesti paras näkemys tulosalueensa toiminnasta ja siten myös toimipaikkojen muutostarpeista. On myös huomioitava, että aluehallituksen tulee tällöinkin omassa, palveluverkkosuunnitelmasta mahdollisesti poikkeavassa päätöksenteossään noudattaa aluevaltuuston päättämän palvelustrategian asettamia reunaehtoja.

Muut muutokset

Voimassa olevassa hallintosäännössä ei ole määrätty takarajaa koskien valtuustoaloitteisiin vastaamista. Tämän osalta hallintosäätöön esitetään muutosta, jonka mukaan aluehallituksen on vuoden kuluessa aloitteen tekemisestä tai aloitteeseen annetun vastauksen palautuspäätöksestä esitettävä aloite aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Muutoin hallintosäätöön on tehty teknisluonteisia täsmennyksiä termeihin sekä poistettu tarpeettoman yksityiskohtaisia tehtäväkohtia ja kuvauksia, jotka on esimerkiksi jo ratkaistu jonkin muun ohjausasiakirjan sisällöllä. Muutokset koskevat hankintoja, taloutta, hr-asioita sekä tiedonhallintaan ja asiakirjahallintoa koskevia kohtia.

Esityslistan liitteenä 1 on valmisteltu hallintosäätö. Lisäksi aluehallitukselle on toimitettu oheismateriaalina muutosmerkinnöin merkitty hallintosäännön versio.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteen 1 Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännöksi 1.8.2026 lukien.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Hallintosäännön luonnos

§ 172 Pelastus- ja ensihoitopalveluiden tulosalueen tulosryhmämuutos 1.1.2027 lukien

Diaarinumero

VARHA/13160/00.01.02.03.00/2026

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Tulosaluejohtaja Vesa Halonen, lakimies Tomi Tarkiainen

Selostus

Tiivistelmä

Pelastus- ja ensihoitopalveluiden tulosalueen organisaatio uudistetaan 1.1.2027 alkaen siten, että nykyisen neljän tulosryhmän tehtävät organisoidaan uudelleen. Uudistuksessa tulosalue keskittyy entistä selkeämmin kahteen ydintehtäväänsä: ensihoitoon ja pelastustoimeen. Esikuntapalveluiden tulosryhmän tehtävistä osa jaetaan Pelastuspalveluiden tulosryhmälle sekä tulosryhmän nimeksi muutetaan Jatkuvuudenhallinnan tulosryhmä. Tulosryhmän tehtäviin kuuluu jatkossa tuottaa tulosalueen muille tulosryhmille keskitetysti tuotettavien palveluiden lisäksi hyvinvointialueen jatkuvuudenhallintaa tukevia palveluita.

Nykytila

Pelastus- ja ensihoitopalveluiden tulosalue jakautuu 1.1.2025 lukien neljään tulosryhmään (aluehallitus 25.6.2024 § 241): esikuntapalvelut, pelastuspalvelut, operatiiviset palvelut ja ensihoitopalvelut.

Esikuntapalveluiden tulosryhmä

Esikuntapalveluiden tulosryhmä muodostuu pelastustoimen kehittämisen, pelastustoimen tilannekeskuksen sekä huoltovarmuuden palvelualueista. Tulosryhmä vastaa pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelusta ja toteutumisen seurannasta, projektienhallinnasta, palontutkinnasta, pelastustoimen tilannekuvan ja valmiuden ylläpidosta, pelastuslaitoksen ICT-infran ja toimialasidonnaisten järjestelmien pääkäyttäjyyksistä sekä pelastustoimen hankintojen ja kaluston, varusteiden ja kiinteistöjen jatkuvuudenhallinnasta.

Pelastuspalveluiden tulosryhmä

Pelastuspalveluiden tulosryhmä muodostuu onnettomuuksien ehkäisyn, turvallisuusviestinnän, siviilivalmiuden, pelastustoiminnan suunnittelun ja johtamisen sekä pelastuspalveluiden hallinnon palvelualueista. Tulosryhmä vastaa pelastustoimen päätehtävien suunnittelusta, johtamisesta ja asiantuntijapalveluista sekä pelastustoiminnan kenttäjohtamisesta. Siviilivalmiuden palvelualue vastaa pelastuspalveluiden jatkuvuudenhallinnasta, varautumisesta ja väestönsuojaamisesta sekä alueellisen turvallisuuden kehittämisestä.

Operatiivisten palveluiden tulosryhmä

Operatiivisten palveluiden tulosryhmä muodostuu pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutuotannon palvelualueista sekä operatiivisten palveluiden hallinnon palvelualueesta. Tulosryhmä vastaa tulosalueen keskitetystä työvuoro- ja resurssisuunnittelusta sekä operatiivisesta palvelutuotannosta pelastustoimen ja ensihoidon palvelutasopäätösten mukaisesti.

Ensihoitopalveluiden tulosryhmä

Ensihoitopalveluiden tulosryhmä muodostuu ensihoidon lääkäripalveluiden, ensihoidon asiantuntijapalveluiden ja ensihoidon operatiivisten palveluiden palvelualueista. Tulosryhmä vastaa ensihoidon järjestämisestä, yhteistoiminta-alueen ensihoitokeskuksen tehtävistä, ensihoidon johtamisesta ja kehittämisestä sekä koko tulosalueen lääketieteellisestä johtamisesta.

Aiemmat päätökset

Tulosalueen rakennetta on viime vuosina kehitetty vaiheittain:

- Aluehallitus 29.8.2023 § 280: pelastuspalveluiden tulosalueen tulosryhmien lukumäärä laskettiin neljästä kolmeen (esikunta, riskienhallinta, operatiivinen).
- Aluehallitus 4.6.2024 § 206: valmistelulinjaus ensihoidon järjestämisen ja tuottamisen sekä YTA-tasoisien ensihoitokeskuksen tehtävien siirrosta pelastuspalveluiden tulosalueelle 1.1.2025.
- Aluehallitus 25.6.2024 § 241: ensihoitopalveluiden tulosryhmän perustaminen 1.1.2025, riskienhallinnan tulosryhmän nimen muuttaminen pelastuspalveluiksi ja operatiivisen tulosryhmän nimen muuttaminen operatiivisiksi palveluiksi.

Tällä esityksellä jatketaan vuonna 2023 aloitettua ja vuonna 2024 jatkettua tulosalueen rakenteen selkeyttämistä.

Organisaatiomuutoksen tavoitteet

Tulosalueen toiminnan vakiintuessa organisaatorakennetta on tarpeen selkeyttää. Uudistuksen keskeiset tavoitteet ovat:

- Tulosalueen keskittyminen kahteen ydintehtäväänsä, ensihoitoon ja pelastustoimeen, niin että tulosryhmärakenne tukee suoraan näiden palvelukokonaisuuksien johtamista.
- Tukipalveluiden ja jatkuvuudenhallintatehtävien kokoaminen yhteen kokonaisuuteen, joka tuottaa keskitetysti palveluja sekä ensihoito- että pelastustoimen palvelukokonaisuuksille ja samalla tukee koko hyvinvointialueen jatkuvuudenhallintaa.
- Tulosryhmien välisten rajapintojen ja hallinnollisten päällekkäisyyksien vähentäminen sekä resurssien aiempaa tehokkaampi käyttö.

Uusi tulosryhmärakenne 1.1.2027 alkaen

Pelastus- ja ensihoitopalveluiden tulosalue esitetään 1.1.2027 alkaen koostuvan seuraavista tulosryhmistä:

- Pelastuspalveluiden tulosryhmä
- Operatiivisten palveluiden tulosryhmä
- Ensihoitopalveluiden tulosryhmä
- Jatkuvuudenhallinnan tulosryhmä

Esikuntapalveluiden tulosryhmän nimi muutetaan jatkuvuudenhallinnan tulosryhmäksi ja osa tulosryhmän tehtävistä siirretään pelastuspalveluiden tulosryhmälle siten kuin jäljempänä on kuvattu. Operatiivisten palveluiden ja ensihoitopalveluiden tulosryhmien rakenteet säilyvät 1.1.2025 päätetyn mukaisina.

Jatkuvuudenhallinnan tulosryhmä tuottaa jatkossa tulosalueen tulosryhmiä tukevat keskitetyt palvelut sekä hyvinvointialueen jatkuvuuden hallintaa tukevia palveluja. Tulosryhmän tehtävät määritellään tarkemmin syksyn 2026 aikana. Samalla palveluiden kehittämistä jatketaan henkilöstöä osallistaen. Luonnoksen mukaan tulosryhmän palvelut jäsentyvät kolmeen palvelukokonaisuuteen:

1. Huoltovarmuuden palvelut
2. Pelastus- ja ensihoitopalveluiden toimialasidonnaiset ICT -palvelut
3. Siviilivalmiuden palvelut

Tulosryhmän palvelualueet, kustannuspaikat ja yksityiskohtainen tehtäväjako vahvistetaan hyvinvointialuejohtajan päätöksellä.

Vaikutusten arviointi

Vaikutukset palveluihin ja asukkaisiin

Uudistus ei muuta pelastus- tai ensihoitopalveluiden saatavuutta eikä palvelutasoa. Selkeämpi rakenne, yhtenäisempi ohjaus ja keskitetty jatkuvuudenhallinta vahvistavat tulosalueen kykyä kehittää palveluita, jakaa hyviä käytäntöjä sekä tuottaa palveluja häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Lakisääteiset ja sopimusperusteiset tehtävät hoidetaan jatkossakin asianmukaisesti.

Vaikutukset henkilöstöön

Henkilöstön virka- ja työsuhteet jatkuvat keskeytyksettä. Organisaatiomuutoksesta voi kuitenkin aiheutua muutoksia osaan palvelussuhteista, joiden osalta tarvittavat toimenpiteet arvioidaan tapauskohtaisesti. Muutokset tehdään toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä, ja tehtävien sijoittuminen, esihenkilöjärjestelyt sekä tehtäväkuvien ja virantoimitusvelvollisuuksien mahdolliset muutokset valmistellaan ja käsitellään yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa syksyn 2026 aikana.

Taloudelliset vaikutukset

Organisaatiomuutos toteutetaan tulosalueen nykyisten talousarvio- ja henkilöstöresurssien puitteissa. Uudistus huomioidaan vuoden 2027 talousarviovalmistelussa sekä kustannuspaikka- ja tilirakenteen päivityksessä.

Aiemmat käsittelyt ja henkilöstön osallistaminen

- 27.4.2026 Pelastus- ja ensihoitopalveluiden laajennettu johtoryhmä ja yhteistyötoimikunta: tarve, suunta ja aikataulu
- 4.5.2026 Pelastus- ja ensihoitopalveluiden työpaikkakokous: tarve, suunta ja aikataulu
- 7.5.2026 Pelastus- ja ensihoitopalvelulautakunta (tiedoksianto)
- 18.5.2026 Pelastus- ja ensihoitopalveluiden tulosalueen johtotiimi: tarkennetun suunnitelman esittely ja linjaus
- 25.5.2026 Pelastus- ja ensihoitopalveluiden laajennettu johtoryhmä ja

yhteistyötoimikunta: suunnitelman esittely
- 26.5.2026 Pelastus- ja ensihoitopalveluiden henkilöstöinfo

Toimivalta ja jatkotoimet

Hallintosäännön 30 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen jakautumisesta tulosalueisiin. Aluehallitus päättää Tyks/sairaalapalvelut, Sosiaali- ja terveyspalvelut, Ikääntyneiden palvelut sekä Pelastus- ja ensihoitopalvelut tulosalueiden jakautumisesta tulosryhmiin. Hyvinvointialuejohtaja päättää Konsernipalveluiden tulosalueen jakautumisesta tulosryhmiin.

Hallintosäännön 30 §:n mukaan hyvinvointialuejohtaja päättää tulosryhmien jakautumisesta palvelualueisiin, palveluyksiköihin ja kustannuspaikkoihin.

Tällä päätöksellä ei muuteta hyvinvointialueen tulosalueita, vaan tulosalueen sisällä olevan yhden tulosryhmän nimeä, minkä vuoksi toimivalta on aluehallituksella. Aluehallituksen päätöksen jälkeen hyvinvointialuejohtajan on tarkoitus päättää yksityiskohtaisemmasta alaorganisaatorakenteesta (palvelualue-, palveluyksikkö- ja kustannuspaikkarakenne) yllä kuvatun mukaisesti.

Organisaatorakenne on tarkoitus vahvistaa syksyllä 2026, jotta vuoden 2027 talousarvio voidaan rakentaa, muutokset tietojärjestelmiin ja toimivaltuuksiin tehdä ja uusi organisaatio aloittaa 1.1.2027.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää muuttaa 1.1.2027 lukien pelastus- ja ensihoitopalveluiden esikuntapalveluiden tulosryhmän nimen jatkuvuudenhallinnan tulosryhmäksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 174 Vastaus valtuustoaloitteeseen Sujuvammat hoitoketjut valinnanvapauskokeiluun

Diaarinumero

VARHA/25459/00.02.10/2025

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Avoterveydenhuollon johtaja Suvi Vainiomäki, hallintoylilääkäri Jutta Peltoniemi, palvelujohtaja Jane Marttila

Selostus

Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen: Sujuvammat hoitoketjut valinnanvapauskokeiluun.

Ryhmä toivoo sujuvampia hoitoketjuja Kelan 65-vuotiaiden valinnanvapauskokeiluihin tilanteissa, jossa Kelan valinnanvapauskokeilu ei mahdollista jatkohoitoa. Aloitteessa todetaan, että kun yksityislääkärillä todetaan jatkotoimenpiteiden tarve, kuten laboratoriotutkimukset, kuvantaminen, fysioterapia tai haavanhoito, niin yksityislääkäri ei voi tehdä lähetettä julkiselle puolelle ja, että syyskuussa 2025 alkanut yli 65-vuotiaiden valinnanvapauskokeilu on lisännyt näitä tilanteita, että asiakkaan hoitopolku alkaa yksityislääkärillä mutta jatkuu hyvinvointialueella. Aloitteessa sanotaan, että näissä tilanteissa hoidon tarpeen arvio tehdään liian raskaasti ilman yhteisiin käytänteisiin perustuvaa tiedonsiirtoa hoitotahojen välillä.

Aloitteessa esitetään, että Varhassa selvitetään ja otetaan käyttöön toimintamalli perusterveydenhuollon ja palvelutuottajien välisten hoitoketjujen sujuvoittamiseksi esimerkiksi seuraavalla tavalla:

1. Perusterveydenhuollon hoidontarpeenarviossa hyödynnetään Kanta-arkistoon tallennettua yksityislääkärin suunnitelmaa jatkotoimenpiteiden toteuttamisen perusteena, kun se on asianmukaisesti dokumentoitu ja ajantasainen.
2. Hoidontarpeen arvio voidaan tehdä hoitajan ja tarvittaessa konsultoivan lääkärin toimesta ilman uutta lääkärinvastaanottoa, kun yksityislääkärin kirjaus antaa riittävät tiedot jatkotoimenpiteiden tarpeesta.
3. Lisätään vuoropuhelua yksityisten palvelutuottajien kanssa kirjaamis- ja ohjaamiskäytänteiden kehittämiseksi ja toimintamallin jalkauttamiseksi.

Valtuustoaloitteen vastaus palautettiin 3.3.2026 (§ 28) Sote-palvelulautakunnan kokouksessa uudelleen valmisteluun. Aloitteen lisäksi lautakunnan palautuspäätöksen yhteydessä kokoomuksen valtuustoryhmältä saatiin tarkennuksia alkuperäiseen aloitteeseen, jotka lyhyesti alla, ja joihin vastataan omia kohtinaan:

4. Mikäli potilaalla on tarvetta jatkohoidon järjestämiseksi Varhassa, tulisi siirto tapahtua joustavasti. Ehdotamme, että Varhassa tehdään kaikille palveluntuottajille selkeä kirjallinen ohje siitä mitä tietoja tarvitaan Kanta arkistoon, jotta Varhan omatiimin hoitaja voisi sujuvasti ja riipeästi järjestää jatkohoidon ilman, että lääkäriyötä toistetaan.

5. Monilla potilailla olisi polvi- tai lonkka rtg tarve, joka ei kuitenkaan kuulu valinnanvapauden palveluvalikkoon. Hoitoprosessi pitäisi ottaa yhteiseen suunnitteluun, tavoitteena tulee olla potilaiden nopea hoitoon pääsy.

6. Varhan perustason vertikaalista ja horisontaalista palveluintegraatiota voitaisiin kehittää mm luomalla perustason läheteintegraatio, aivan kuin nyt on perustason ja erikoissairaanhoidon välillä. Kanta on arkisto, eikä sitä ole suunniteltu viranomaisviestintään. On monia esimerkkejä, joissa erikoissairaanhoidossa olevalla potilaalla olisi myös perustason hoidon tai tuen tarvetta (esim. syöpäpotilaat), mutta nykysysteemi ei tiedonvaihtoa ja yhteistä palvelujen kehittämistä tue. Vastaavasti yksityisen ja julkisen perusterveydenhuollon välillä pitäisi olla selkeä lähetejärjestelmä, jolloin palveluketju sujuvoituu ilman ylimääräistä potilaan rasittamista ja kaksinkertaisia toimintoja.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Aloitteessa olevat ehdotukset ovat kannatettavia, ja toteamme pitkälti toimivamme aloitteen ehdottamalla tavalla.

1. Hoidon tarpeen arvioinnissa hyödynnetään Kanta-arkistoon tallennettua yksityislääkärin suunnitelmaa, kunhan sen näkyvyyttä ei ole potilaan toimesta Kanta-arkistossa estetty. Hoidon tarpeen arvion jälkeen arvio tutkimuksesta ja hoidosta tulee tehdä lääkärin toimesta: kun hoito tai tutkimukset siirtyvät hyvinvointialueelle, siirtyy myös hoitovastuu hyvinvointialueelle ja kyseenomaiselle lääkärille. On siis hyvinvointialueen lääkärin vastuulla, että tutkimuksiin ja lähetteisiin löytyvät lääketieteelliset indikaatiot. Samalla myös vastausten antaminen potilaalle siirtyy hyvinvointialueen vastuulle. Hyvinvointialueen lääkärin velvollisuus itse todeta tutkimuksen tai hoidon tarve

perustuu ammattihenkilölain mukaiseen henkilökohtaiseen ammattivastuuseen, jota tukevat terveydenhuoltolaki ja potilaslaki, eikä vastuuta voi siirtää muille.

2. Tutkimuslähetteitä voidaan tehdä konsultoivan lääkärin toimesta ilman uutta lääkärinvastaanottoa, kun yksityislääkärin kirjaus antaa riittävät tiedot jatkotoimenpiteiden tarpeesta, ja hyvinvointialueen lääkäri näiden osalta pystyy ottamaan vastuun potilaan hoidosta. Tämä on kuitenkin hyvinvointialueen lääkärin arviota vaativa asia ja yksilöllinen jokaisen potilaan kohdalla. Kelan 65-vuotiaiden pilotissa suuri diagnoosiryhmä on ainakin pilotin alussa ollut tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, mutta pilottiin sisältyy kuvantamisesta vain keuhkojen röntgen. Säteilysuojelulain mukaan lähettävällä lääkärillä pitää olla olemassa indikaatio tutkimukselle ja oikeutusarvioinnin osana pitää varmistua siitä, että potilas on riittävällä tasolla informoitu tutkimuksen merkityksestä ja riskeistä. Varhan tulkinta on, että myöskään laboratoriopalveluja ei voi myydä suoraan yksityisasiakkaille vaan tutkimuksiin tarvitaan hyvinvointialueen lääkärin lähete, jolloin hoitovastuu myös siirtyy hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen lääkärin tulee siis arvioida potilaskohtaisesti sekä kuvantamis- että laboratoriolähetteen indikaatio että oikeutusarviointi ennen lähetteen tekemistä, vaikka arvio olisi jo tehty yksityislääkärin toimesta.

3. Yhteistyökokouksia yksityisten palvelutuottajien kanssa on käyty säännöllisesti ja hyvässä hengessä hyvinvointialueen ja suurimpien lääkäripalveluita tarjoavien palveluntuottajien kesken ja yhteistyötä myös jatketaan toimintamallien sujuvoittamiseksi.

4. Potilasasiakirjojen laatimista ohjaa Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (asiakastietolaki). Lisäksi asiakastietolain 7 §:n mukaan palvelutuottajan vastaavan johtajan on annettava kirjalliset ohjeet asiakastietojen käsittelystä ja noudatettavista menettelytavoista sekä huolehdittava henkilökunnan riittävästä asiantuntemuksesta ja osaamisesta asiakastietojen käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on laatinut oppaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä. Opas on kansallinen ja säätelee potilasasiakirjojen laatimista niin julkisen kuin yksityisen palvelutuottajan toimesta. Asiakastietolain 58 §:ssä on säännökset luovutusluvan ja kiellon antamisen ehdoista. Pääsääntöisesti asiakas antaa itse luovutusluvan tai suostumuksen asiakastietojensa luovuttamiseen Potilastietovarannon kautta. Mikäli potilas on antanut Omakannassa tai vastaanotolla potilastiedoilleen luovutusluvan, näkyvät tiedot yksityisen ja julkisen välillä. Potilas voi käyttää myös kielto-oikeutta, jolloin terveydenhuollon ammattilainen ei näe yksityisellä palvelutuottajalla kirjattuja

potilastietoja. Terveystieteiden ammattilaisten osaamiseen kuuluu potilastietojen käytön opastaminen potilaille sekä näiden hakeminen potilastietojärjestelmästä sekä potilastiedon arkistosta. Potilastietovarannon käyttö ja tietojen löydettävyys potilastietojärjestelmissä ovat kansallisesti jatkuvan kehityksen alla, eikä Varhan ole mahdollista erikseen kehittää erillisjärjestelmiä tietojen välittämiseen.

Tiedon välittyminen ei ole ollut ongelmana hoidon siirtämiseksi Varhaan. Ongelmana on lääketieteellisen vastuun siirtyminen ja se, että kun lääketieteellinen vastuu siirtyy, niin silloin vastuussa olevan lääkärin tulee päättää myös diagnostiikasta ja hoidosta, kuten edellä todettu.

5. Potilaiden nopea hoitoon pääsy on yhteinen, kansallinen tavoite. Kelan myötä 65 vuotta täyttäneiden valinnanvapauskokeilua edelleen kehitetään tänä ja ensi vuonna. Valtioneuvosto on 23.4.2026 tiedottanut, että valinnanvapauskokeiluun kuuluvien tutkimuksien valikoimaa laajennetaan saadun palautteen perusteella. Tutkimusluettelon laajentaminen toteutetaan Kelan tekemällä päätöksellä. Tutkimusluetteloon lisätään röntgentutkimuksia sekä laboratoriotutkimuksia, joilla pystytään tutkimaan anemiaa ja ravintoainepuutoksia, aineenvaihdunta- ja suolistosairauksia, munuais- ja maksasairauksia, sydän- ja verisuonisairauksia sekä luusto- ja mineraaliainevaihdunnan sairauksia.

Ns. valinnanvapauskokeiluun kuuluvia palveluita laajennettaisiin lisäämällä fysioterapeutin vastaanottokäynti korvattavaksi ilman lääkärin lähetettä. Fysioterapiakäyntejä korvattaisiin vuodessa enintään neljä kertaa. Kokeiluun on hakeuduttu erityisesti tuki- ja liikuntaelinsairauksien vuoksi. Fysioterapiakäyntien lisäämisen tavoitteena on ylläpitää ja edistää ikääntyneiden toimintakykyä sekä tukea itsenäisesti arjessa selviytymistä. Kokeiluun kuuluvan tutkimusvalikoiman laajentaminen tulisi voimaan 1.7.2026 alkaen. Fysioterapiakäynnit ja kokeilun jatkaminen tulisivat voimaan 1.1.2027.

Ongelmana Varsinais-Suomessa on ollut, että lonkka- ja polvikipupotilaiden diagnostiikkaan kuuluvaa kuvantamistutkimusta ei ole saanut Kela 65 - valinnanvapauskokeiluun kuuluvana. Asia ratkeaa kansallisella tasolla, joten aloitteessa kuvattu tilanne tulee korjaantumaan myös Varsinais-Suomessa valtioneuvoston päätöksien myötä.

6. Lähete- palautejärjestelmät perustuvat HL7-järjestelmään. Potilastietojärjestelmien välinen lähete-palautejärjestelmä on mahdollista ja vastaavia rakenteita julkisen ja yksityisten palveluntuottajien välillä on jo olemassa. Yhteyksien rakentaminen eri yksityisten palveluntuottajien järjestelmiin on kuitenkin hintavaa ja kustannushyötylaskenta pitäisi tehdä tarkoin.

Huomionarvoista on myös, että julkinen palveluntuottaja ei voi lähettää potilasta yksityiselle palveluntuottajalle ilman, että julkinen toimija myös vastaa hoidon kustannuksista.

Yhdenvertaisuuden vuoksi hyvinvointialueen tulisi myös tehdä kaikkien yksityisten palveluntuottajien välillä lähete- ja palautejärjestelmä, ja tällaisessa ratkaisussa tulee huomioida myös asian vaatima resurssi läheteiden käsittelyssä perusterveydenhuollossa. Perusterveydenhuoltoon saa yhteyden saman päivän aikana terveydenhuoltolain mukaan ja asiakas voi itse päättää, onko yhteydessä puhelimitse tai esimerkiksi chat-palvelun kautta.

Valinnanvapauskokeiluasiakkaiden kohdalla sekä esimerkiksi työterveyshuollon asiakkaiden kohdalla toimintamallin pitää olla myös yhdenvertainen, joten tällä hetkellä se toteutetaan terveydenhuoltolain vaatimuksilla yhteydensaannista terveydenhuoltoon.

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välinen kommunikaatio Varhan sisällä tulee parantumaan entisestään päästessämme yhteiseen potilastietojärjestelmään tämän vuoden lopulla. Tämän jälkeen Varhan terveydenhuollon palveluissa potilasrekisterin käyttöoikeudet ja siten potilastiedon näkyvyys ammattilaiselle perustuu sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä ja kyseisen asetuksen perusteella laadittuun kansalliseen soveltamisoppaaseen.

Johtopäätös

Valtuustoaloite ei johda tässä vaiheessa erillisiin toimenpiteisiin edellä mainituilla perusteilla, joissa tuodaan esiin mm. valtioneuvoston suunnitelma laajentaa valinnanvapauskokeilun laajuutta. Varhassa jatketaan määrätietoista työtä kaiken ikäisten hoitoon pääsyn parantamiseksi. Varha jatkaa myös Kelan 65 vuotta täyttäneiden valinnanvapauskokeilun etenemisen seurantaa, ja tiivistä yhteistyötä suurimpien yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Aiempi käsittely:

Sote-palvelulautakunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 21.5.2026 § 59 ja päättänyt esittää aluehallitukselle, että edellä asian selostuksessa kuvattu vastaus annetaan aluevaltuustolle tiedoksi.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että Sauli Seittenranta teki Jani Kurvisen kannattamana muutosehdotuksen:

Aluehallitus päättää

1. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi,
2. edellyttää, että osana syksyn tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman päivitysprosessia aluehallitukselle tuodaan tiedoksi arvio yksityisten terveyspalvelujen ja Varhan perusterveydenhuollon välisen lähetekäytännön mahdollisista kustannuksista ja säästöistä.

Puheenjohtajan tiedusteltua aluehallituksen jäsenten kantaa tehtyyn muutosehdotukseen, jäsenet päättivät yksimielisesti hyväksyä tehdyn muutosehdotuksen.

Päätös

Kokouksessa muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Sujuvammat hoitoketjut valinnanvapauskokeiluun, valtuustoaloite

§ 175 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien mielenterveysvaikutusten arviointia talouden tasapainottamistoimissa

Diaarinumero

VARHA/231/00.02.00/2023

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Johtavat asiantuntijat Leena Setälä, Katariina Kauniskangas ja Karoliina Luukkainen, päihde- ja mielenterveyspalvelujen johtaja Tommi Väyrynen, hallintojohtaja Jari-Pekka Tuominen

Selostus

Aluevaltuuston kokouksessa 15.11.2023 jätettiin 17 valtuutetun allekirjoittama valtuustoaloite koskien mielenterveysvaikutusten ennakoarvioinnin (MIVA)-käyttöönottoa ja mielenterveysvaikutusten arviointia talouden tasapainottamistoimissa Varsinais-Suomen hyvinvointialueella vuosina 2024-2026. Aloite koski tuolloista tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman valmistelua, mutta on yhä ajankohtainen edelleen jatkuvien talouden tasapainotustoimien valmistelun näkökulmasta.

Aloitteessa on kiitettävästi kiinnitetty huomioita mielenterveyden merkitykseen sekä hyvinvointialueen päätöksenteon mahdollisiin mielenterveysvaikutuksiin, esittäen erillisen mielenterveysvaikutusten ennakoarvioinnin (MIVA-menettelyn) käyttöönottoa erityisesti palveluihin vaikuttavien taloudellisten päätösten valmistelussa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Mielenterveysvaikutusten arvioinnin (MIVA) avulla pyritään arvioimaan päätösten ja toimenpiteiden mahdollisia myönteisiä ja/tai kielteisiä mielenterveyteen kohdistuvia vaikutuksia. Arvioinnin avulla pyritään muuttamaan valmisteltavia ratkaisuja mielenterveyttä tukeviksi, ehkäisemään haitallisia mielenterveysvaikutuksia ja siten valitsemaan päätösvaihtoehdoista suosiollisin. THL tarjoaa MIVA-menettelyä hyödynnettäväksi kuntien ja hyvinvointialueiden kaikkien hallinnonalojen päätöksenteossa Mielenterveysvaikutusten ennakoarviointi (MIVA) - THL (<https://thl.fi/ohjeita-ammattilaisille/mielenterveysvaikutusten-ennakoarviointi-miva->).

Varsinais-Suomen hyvinvointialueella tehdään laajaa vaikutusten

ennakkoarviointia asukkaisiin merkittävästi vaikuttavien päätösten kuten hyvinvointisuunnitelman, palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman valmistelussa. Käytetyt menetelmät ovat erilaisia, mutta noudattavat mm. THL:n ja Kuntaliiton suosituksia moniulotteisesta vaikutusten ennakkoarvioinnista. Mielenveysvaikutuksia ei ole arvioitu erikseen muista asukkaisiin ja asiakkaisiin kohdistuvista vaikutuksista.

Hyvinvointisuunnitelman vaikutusten ennakkoarvioinnissa käytetään FCG:n tarjoamaa sähköisen hyvinvointikertomuksen EVA-arviointia, johon ei tällä hetkellä sisälly mielenveysvaikutusten arviointia. MIVA-ulottuvuuden lisäämisestä EVA:iin on tehty aloite FCG:lle. Palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman vaikutusten ennakkoarvioinnissa käytetään strategisen johdon yksikön luomaa arviointipohjaa, jota voidaan itse kehittää huomioiden aiemmat omat ja muiden hyvinvointialueiden sekä mm. Turun kaupungin kokemukset ennakkoarviomenettelyistä. Arvioitavia ulottuvuuksia on useita asukas- ja henkilöstövaikutuksista talous-, kumppanuus- ja ympäristövaikutuksiin. Arviointirakenteeseen on viimeksi lisätty vähemmistövaikutusten arviointi (mm. vaikutukset kielivähemmistöihin ja vammaisiin asukkaisiin). Laaja-alaisesti asukkaiden palveluihin vaikuttavien suunnitelmien vaikutusten ennakkoarviointimenettely on työläs, kokemuksemme mukaan siihen kuuluu toistasataa työtuntia valmistettavaa dokumenttia kohden.

Mahdollisten mielenveysvaikutusten ennakkoarviointi on huomattavasti vaikeampaa kuin vakiintuneisiin ulottuvuuksiin kohdistuvien vaikutusten arviointi, sillä syy-seuraussuhteet ovat vaikeammin osoitettavissa kuin monet konkreettisemmat ihmisvaikutukset kuten vaikutukset palvelujen saavutettavuuteen, laatuun tai yhdenvertaisuuteen. Palvelujen supistumista aiheuttavat päätökset voivat lisätä turvattomuuden tai yksinäisyyden kokemusta tai huolta uudesta taloudellisesta rasituksesta, mitkä kaikki voivat pahimmillaan aiheuttaa ahdistuksen ja masennuksen tunteita. Palveluja tai etuuksia koskevien päätösten vaikutukset sairaspöissaoloihin, työkyvyttömyyteen tai itsemurha-alttiuteen ovat erityisen vaikeasti arvioitavissa.

Varhan tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaan on vuosina 2024-2026 sisältynyt useita toimenpiteitä, joilla voidaan arvioida olleen jossain määrin negatiivisia mielenveysvaikutuksia väestölle tai työntekijöille. Osan toimenpiteistä voidaan kuitenkin arvioida tuoneen myös positiivisia mielenveysvaikutuksia merkittävän säästötavoitteen toteutumisen lisäksi, esimerkkinä muutokset mielenveys- ja päihdepalvelujen palvelurakenteessa.

Jatkossa mielenveysvaikutusten ennakkoarviointi tulisi soveltuvin osin

sisällyttää ihmisvaikutusten kokonaisarviointiin. Mielenterveysvaikutuksia arvioidaan vähintään suoraan mielenterveyspalveluita koskevissa päätöksissä. Huomioiden ennakoarviointimenettelyn työläys ja rajallinen mahdollisuus vaikuttaa Varhassa tehtäviin päätöksiin, vaikutusten laajaa ennakoarviointia tulisi tehdä vain niissä päätöksenteon tilanteissa, jossa arvioinnin tuella on tosiasiallisesti mahdollista valita arvoperusteisesti halutuin ratkaisu esitetyistä vaihtoehdoista.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Mielenterveysvaikutusten ennakoarviointi (MIVA), valtuustoaloite

§ 176 Vastaukset vuosien 2022-2024 vastaamatta oleviin valtuustoaloitteisiin

Diaarinumero

VARHA/231/00.02.00/2023

Selostus

Aluevaltuuston kokouksissa on jätetty vuosien 2022 - 2024 aikana aloitteita, joihin vastaaminen on viivästynyt. Useiden aloitteiden osalta varsinainen aloitteessa ehdotettu toimenpide on lisäksi liittynyt johonkin laajempaan valmisteltavaan asiakokonaisuuteen, ja asia on tullut huomioiduksi tämän yhteydessä taikka asia on muutoin ratkennut.

Alla on koottu aloitteittain vastaukset osaan edellä mainituista käsittelemättömistä aloitteista. Aloitteet ja niihin nyt annettavat vastaukset on numeroitu. Edelleen ajankohtaiset aloitteet, joissa aloitteen tarkoittamaa asiaa ei ole tullut muutoin ratkaistuksi, tuodaan normaaliin tapaan yksittäisenä asiakohtana aluehallituksen ja edelleen aluevaltuuston käsittelyyn.

1. Asiakasmaksukaton ohjelmistoavusteinen kokoaminen automaattisesti terveydenhuollon toimipisteistä ja kertymän valvonta Varsinais-Suomen hyvinvointialueella (aloite jätetty 27.4.2022, aloitteen tekijä Perussuomalaiset)

Valmistelijat: talousjohtaja Ville Rajahalme ja asiakasmaksupäällikkö Kalle Mattila

Vastaus: Aloitteessa on esitetty sote-uudistuksen toimeenpanoon liittyvän ICT-rahoituksen kohdistamista mm. erityisesti maksukattojen laskennan automatisointiin. Aloitteessa todettu rahoitus on ollut erityisesti sote-uudistuksen läpivientiin liittyvää muutosrahoitusta. Maksukattojen automatisointiin liittyen on tehty myöhemminkin valtuustoaloite. Tähän on vastattu aluevaltuuston 29.4.2026 kokouksessa § 51. Järjestelmäuudistusten myötä pyrimme saamaan Varhan maksukattolaskennan automatisoitua. Huomioitava on kuitenkin, että maksukatto on valtakunnallinen ja omat järjestelmät eivät pelkästään mahdollista aukotonta automatiikkaa. Lain mukaan maksukaton seuranta on asiakkaan vastuulla.

2. Valtuustoaloite psykiatristen sairaanhoitajien vakinaistamisesta ja palkkaamisesta koko hyvinvointialueen koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon (aloite jätetty 22.6.2022, aloitteen tekijä Emma Lindqvist ja 17 aluevaltuutettua)

Valmistelijat: Palvelujohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut Krista Ryödi ja

perhekeskusjohtaja Terhi Vierikko

Vastaus: Lasten, nuorten ja perheiden palveluihin on vuoden 2025 alusta perustettu perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut. Kouluissa työskentelevät psykiatriset sairaanhoitajat muodostavat keskeisen osan varhaisen vaiheen mielenterveystyötä.

Palveluiden uudelleenorganisoinnin yhteydessä on arvioitu palvelu- ja henkilöstörakennetta tavoitteena turvata palvelujen yhdenvertainen saatavuus ja vaikuttavuus koko hyvinvointialueella. Vuoden 2026 henkilöstösuunnitelmassa tehtäväkokonaisuutta on vahvistettu kohdentamalla viisi uutta psykiatrisen sairaanhoitajan tehtävää.

Tilanne on kehittynyt myönteisesti vuoden 2022 jälkeen, ja tällä hetkellä kaikilla oppilailla on mahdollisuus päästä perustason mielenterveyspalveluiden piiriin tarpeen mukaisesti.

3. Laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueella (21.9.2022, Perussuomalaiset)

Valmistelijat: johtava asiantuntija Katariina Kauniskangas ja integraatiopäällikkö Teija Ahokas

Vastaus: Vastaavan sisältöinen valtuustoaloite on annettu vuonna 2025 otsikolla Paperittomien terveydenhuollon nykylaajuuden takaaminen (valtuustoaloite VARHA/13972/00.02.10/2025). Asiaan liittyvä aloite käsitelty 22.10.2025 § 106. Vastauksessa otettu huomioon terveydenhuollon lisäksi myös sosiaalipalvelut.

4. Hyvinvointialue tarvitsee erillisen strategian neuropsykiatrisesti oireilevien henkilöiden hoitoon (26.10.2022, Vasemmistoliitto)

Valmistelijat: palvelujohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut Krista Ryödi ja psykiatrian tulosryhmäjohtaja Outi Linnaranta

Vastaus: Aloitteessa on nostettu esille mm. Palvelujen vaikuttavuus ja ennaltaehkäisyn tärkeys. Helmikuussa 2026 aluevaltuustossa hyväksytyssä hyvinvointialuestrategiassa on painotettu vaikuttavuutta ja nostettu toimenpiteinä esille juuri ennaltaehkäisy. Helmikuussa 2026 aluevaltuustossa hyväksyttiin myös palvelustrategia. Palvelustrategiassa on määritelty palvelutavoitteet eri palvelukokonaisuuksille, esimerkiksi perustason mielenterveys- ja

päihdepalveluille. Näin ollen tarvetta erillisille palvelukokonaisuuskohtaisille strategioille ei nähdä eikä Varhan strategiarakenne myöskään tue esitetyn kaltaisia kohdennettuja erillistrategioita.

Lisäksi huomioitava on, että mm. YTA-sopimuksessa kiinnitetään huomiota vaikuttavaksi osoitettujen psykososiaalisten hoitojen saatavuuteen (valmis 6/2026). Siellä on huomioitu myös neuropsykiatriset Käypä hoito- suositukset (vastuuhenkilönä psykiatrian tulosryhmäjohtaja).

5. Pitkäaikaistyöttömien ja TYP asiakkaiden työkyvynarviointiin liittyvien käyntien asiakasmaksut (23.11.2022, Vasemmistoliitto)

Valmistelijat: talousjohtaja Ville Rajahalme ja asiakasmaksupäällikkö Kalle Mattila

Vastaus: Aloite on tehty jo vuonna 2022. Asiakasmaksut päätetään kullekin vuodelle aina loppuvuoden aluevaltuuston kokouksessa. Tässä yhteydessä päätetään myös mahdollisista kategorisista maksuvapautuksista.

Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti olemme pyrkineet huomioimaan tasapuolisuuden asiakasmaksuissa, ja nämä maksuperiaatteet aluevaltuusto hyväksyy. Arvioinneista hoitajan suorittamat tarkastukset olleet maksuttomia.

6. Neuvolapalvelut viipymättä lain vaatimusten mukaisiksi (25.1.2023, Vasemmistoliitto)

Valmistelijat: Palvelujohtaja, lasten, nuorten ja perheiden palvelut Krista Ryödi ja perhekeskusjohtaja Terhi Vierikko

Vastaus: Hyvinvointialueelle siirryttäessä neuvolapalveluiden resursointi vaihteli kunnittain. Mitoitusta on tämän jälkeen lähdetty yhdenmukaistamaan sekä vastaamaan alueellisesti lasten määrää että palvelutarvetta. Tilannetta seurataan säännöllisesti ennusteiden, lisätuen tarpeen sekä lakisääteisten terveystarkastusten toteutumisen perusteella. Nykyinen neuvoloiden henkilöstömitoitus on THL:n suositusten mukainen.

7. Laboratorioiden näytteenottopalvelut on tarjottava lähipalveluina myös pienemmissä kunnissa (19.4.2023, Perussuomalaiset)

Valmistelijat: Ylilääkäri Antti Hakanen ja palvelujohtaja, sote-keskus palvelut Jane Marttila

Vastaus: Palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma vuosille 2024-2026 on hyväksytty ja palveluverkkopäätöksen mukaiset toimenpiteet on pääsääntöisesti toteutettu.

Näytteenottopalvelujen järjestämisestä perusterveydenhuollon sotekeskuksissa, soteasemilla ja sote-pisteissä päätettiin palveluverkkopäätöksen yhteydessä (palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma vuosille 2024-2026, AH 10.9.2024). Lähtökohtana suunnitelmassa on ajatus tehokkaasta toiminnasta. Tyks Laboratoriot järjestää näytteenottoa toimipisteissä, joissa väestömäärä synnyttää näytteenottotarpeen, joka on määrältään riittävä tarkoituksenmukaiseen ja säännölliseen näytteenottoimintaan. Pääsääntöisesti kaikissa sote-keskuksissa ja soteasemilla ja joissakin sote-pisteissä on Tyks Laboratorioiden järjestämä näytteenottopalvelua.

Sote-keskus täydentää Tyks Laboratorioiden näytteenottopalvelua joissakin sote-pisteissä. Tällaisia sote-pisteitä on mm. saaristossa tai muissa paikoissa, joissa on suuret etäisyydet ja joissa ei ole toimivaa joukkoliikennettä ja paikoissa, joissa on avoterveydenhuollon muutakin toimintaa ja joissa on saatavilla ammattilainen, joka on koulutettu näytteenottoon ja joissa on varmistettu näytteenottoon asianmukaiset olosuhteet, varusteet ja näytteenottokuljetuspalvelut. Tällaisia sote-pisteiden näytteenottopisteitä, joissa avoterveydenhuolto tuottaa näytteenoton ovat mm. Rymättylä, Velkua, Korppoo, Nauvo, Houtskari, Iniö, Taalintehdas. Näissä sote-pisteissä näytevalikoima on suppeampi kuin sellaisessa näytteenottopisteissä, joita ylläpitää Tyks Laboratoriot.

8. Asiaksmaksujen huojentaminen vuonna 2023 (24.5.2023, SDP ja vasemmisto)

Valmistelija: johtava asiantuntija Katariina Kauniskangas

Vastaus: Aloite koski vuotta 2023. Vastaavan sisältöinen valtuustoaloite on annettu vuonna 2026 (otsikolla Varhan helpotettava maksuvapautusten saamista, valtuustoaloite VARHA/5699/00.02.10/2026). Vastaus uudempaan valtuustoaloitteeseen on valmisteltu siten, että se tulee käsittelyyn kesäkuun valtuustolle ja vastauksessa otetaan kantaa niihin asioihin, joita myös vuotta 2023 koskevassa aloitteessa esitettiin.

9. Vpl ja shl kuljetuspalveluiden järjestäminen Varhan alueella (24.5.2023, Keskusta ja KD)

Valmistelijat: palvelujohtaja, sosiaali- ja vammaispalvelut Emilia Heikkilä ja vammaispalvelujen johtaja Sari Hietala

Vastaus: Aloite koski vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen kilpailuttamista niin, että kilpailutetaan erikseen välityskeskustoiminta ja palvelun toteuttaminen. Esityksessä toivottiin, että kaikilla laatukriteerit täyttävillä taksiryttäjillä on mahdollisuus päästä palvelun tuottajaksi. Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu on kilpailutettu siten, että valitun palveluntuottajan tuli tuottaa välityspalvelu sekä kuljetuspalvelu siten, että on velvoite ottaa palvelun toteuttajaksi kaikki ehdot täyttävät taksirytykset ilman velvoitetta liittyä palveluntuottajan autoilijoiksi.

10. Henkilöstö mukaan kehittämis- ja säästökohteiden etsintään (25.9.2023, Kokoomuksen ja RKP:n valtuustoryhmä)

Valmistelijat: strategia- ja integraatiojohtaja Antti Parpo ja johtava asiantuntija Katariina Kauniskangas

Vastaus: Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman (tuta) päivitys vuodelle 2025 (AH 25.6.2024 § 238) valmisteltiin siten, että mukana oli myös iso joukko henkilöstön esittämiä säästötoimenpiteitä osana toimenpidettä 1.3.9 "Henkilöstön muut tuottavuusparannukset sis. henkilökunnan ehdotukset". Henkilöstöltä pyydettiin tätä varten ideoita säästöjen toteuttamiseksi, ja vastauksia saatiin kaikkiaan 1349 henkilökunnan jäseneltä. Toimenpiteellä 1.3.9 tavoiteltu säästö vuodelle 2025 oli 21,1 M€ ja toteutunut säästö 18,8 M€.

11. Tarvitsemme erillisen saaristostrategian (11.10.2023, Vasemmiston valtuustoryhmä)

Valmistelijat: kaksikielisten palvelujen johtaja Karin Simola ja strategia- ja integraatiojohtaja Antti Parpo

Vastaus: Aloitteessa esiin nostetut tavoitteet on huomioitu osana Varhan strategista valmistelua, palvelustrategiaa sekä saaristoa koskevaa vaikuttamistyötä. Varhan alueen asukkaiden palveluiden saavutettavuus on asuinalueesta riippumatta hyvinvointialueelle tärkeää, joten erillisen saaristostrategian laatiminen ei ole tarpeen. Varhan hallintoa on myös kevennetty, mikä edellyttää tehostettua valmistelua ja valmisteltavien asioiden rajaamista tai sisällyttämistä osaksi suurempia kokonaisuuksia.

Aluehallitus on 13.4.2026, § 105, lausunut saaristolain uudistamisesta.

Lausunnossaan aluehallitus on pitänyt hyvänä saaristolain uudistukseen sisältyvää lähtökohtaa, jonka mukaan saariston elinvoiman kehitys ja erityispiirteet on otettava huomioon saaristoa koskevassa suunnittelussa ja päätöksenteossa. Hyvinvointialue on samalla korostanut, että tämä voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisella tavalla osana hyvinvointialueen olemassa olevia valmistelu- ja arviointikäytäntöjä.

Lausunnossaan aluehallitus on lisäksi korostanut erityisesti saaristo-olosuhteiden vaikutuksia sosiaali- ja terveystalouden, pelastustoimen, ensihoidon, varautumisen ja kokonaisturvallisuuden järjestämiseen. Lausunnossa on nostettu esiin muun muassa pitkien ajallisten etäisyyksien, tieyhteydettömien alueiden, yhteysalusliikenteen, henkilöstön saatavuuden sekä kausiasumisen vaikutukset palvelujen saavutettavuuteen, kustannuksiin ja palvelukuormaan. Lisäksi aluehallitus on korostanut saaristoisuuden huomioimista hyvinvointialueiden rahoituksessa.

Varhan strategia ja palvelustrategia on hyväksytty aloitteen jättämisen jälkeen, ja niissä huomioidaan myös saaristoalueiden palvelujen järjestämiseen liittyvät erityispiirteet ja tarpeet.

Aloitteessa mainittu yhteydenpito yhteysalusliikenteestä vastaavan tahon kanssa (Traficom) on aloitettu selvittämällä saariston yhteysalusliikenteen ja muun julkisen liikenteen yhteensovittamisen mahdollisuuksia Varhan sote-palvelujen saavutettavuuden kanssa. Selvityksen perusteella sisäsaaristosta, joissa saarilla on enemmän vakituksia asukkaita, yhteysalusliikenne toimii merkittävästi paremmin kuin ulkosaaristossa, jossa suuressa osassa saaria on alle viisi vakituista asukasta.

Yhteysalusliikenteen palvelutasossa pyritään yhdistämään vakituisten asiakkaiden sekä vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden liikkumis- ja kuljetustarpeet. Ylin palvelutaso mahdollistaa mm. työmatkat, koululaiskuljetukset ja päivittäisen asiointimatkan lähimpään palvelupisteeseen säännöllisen aikataulutetun reittiliikenteen pohjalta sekä tarvittavat maa- ja puutarhatalouksien, elinkeinoelämän ja kaupan kuljetukset, joita ei kuljeteta erillisillä raskaskuljetuksilla. Alimmassa palvelutasossa turvataan pysyvälle asutukselle vähintään kaksi asiointimatkaa viikossa lähimpään palvelupisteeseen liikennetarpeen pohjalta.

Yhteysalusliikenne on Suomessa suunniteltu minimitasoiseksi peruspalveluksi, ei laajan kysynnän kattamiseen. Valtion rahoitus peruspalvelulle on rajallinen ja kuljetusten kysyntä vaihtelee vuodenajan mukaan. Traficomien mukaan

yhteysalusten käyttöaste on keskimäärin 20 %.

Hyvinvointialue seuraa saaristoalueiden palvelujen saatavuutta ja toimivuutta osana hyvinvointialueen normaalia toiminnan suunnittelua, arviointia ja kehittämistä sekä tekee tiivistä yhteistyötä saaristokuntien ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa. Saaristoalueiden erityispiirteet huomioidaan myös jatkossa hyvinvointialueen palvelujen kehittämisessä, varautumisessa ja vaikuttamistyössä.

12. Ikääntyneen väestön asumispalveluiden on vastattava asiakkaiden palvelutarpeeseen ja päätökset palveluverkosta on tehtävä tietoon perustuen (28.2.2024, Niina Piippo ja 34 aluevaltuutettua (SDP ja vas)

Valmistelijat: strategia- ja integraatiojohtaja Antti Parpo ja johtava asiantuntija Leena Setälä

Vastaus: Palvelustrategia vuosille 2026-2029 ja palveluverkkosuunnitelma vuosille 2024-2026 on hyväksytty aloitteen esittämisen jälkeen. Parhailaan valmistelussa on palveluverkkosuunnitelma vuosille 2027-2037.

Palveluverkkosuunnitelma perustuu väestö- ja väestöennustetietoihin, ml. ikääntyneiden väestön kehitys. Palveluverkkosuunnitelma on siis laadittu tietoon perustuen. Kuntakohtaisten väestöennusteiden lisäksi suunnittelussa hyödynnetään mm. paikkatietoihin perustuvaa palvelujen saavutettavuustietoja, kiinteistön kuntotietoja sekä kustannusanalytiikkaa. Henkilöstön saatavuus on vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan jatkossakin palveluverkon tiheyteen. Vaikutusta on vaikea ennustaa yksityiskohtaisesti, mutta väestöennusteen perusteella yleisenä skenaariona on, että henkilöstön saatavuus pysyy vaikeana pienissä toimipisteissä ja Varsinais-Suomen reuna-alueilla.

13. Hyvinvointialueen pidettävä kiinni hoitotakuusta (25.9.2024, Niina Alho ja 24 aluevaltuutettua)

Valmistelijat: johtajaylilääkäri Pirjo Mustonen, tulosaluejohtaja, sote-palvelut Mikko Pakarinen, palvelujohtaja, sote-keskus palvelut Jane Marttila

Vastaus: Hoitotakuun seurannassa 23-vuotta täyttäneiden osalta kaikkien ammattiryhmien osalta 3 kk lakisääteinen hoitotakuu onnistuu lähes 100 %:sti, mutta alle 23-vuotiaiden hoitotakuun osalta lääkärille pääsy toteutuu lakisääteisessä 14 vrk:ssa 91 %:sti (03/2026). Alle 23-vuotiaiden osalta on henkilöstölle järjestetty myös koulutuksia, joilla on lisätty ammattilaisten ymmärrystä hoitotakuulainsäädännöstä ja tilastoinnista, sekä otettu käyttöön tätä

tukeva aikatyyppejä, jotta kirjaaminen tapahtuu oikein. Aluehallituksen linjauksen mukaan Varhan avoterveydenhuollossa pyritään siihen, että hoitoon päästään kaikissa ikäryhmissä ja kaikkien ammattiryhmien osalta 14 vrk:ssa. Tämän koko väestön hoitoon pääsy 14 vrk:ssa tilanne oli 81 % (03/2026). Hoitajien osalta hoitoon pääsy on pysynyt hyvänä, mutta lääkärin osalta 14 vrk hoitotakuuseen ei päästä, ja siinä on edelleen parannettavaa. Hoitoon pääsyn parantaminen jatkuu edelleen osana strategista hanketta 4 (Sote-keskuspalveluiden hoidon saatavuus ja jatkuvuus), jossa on mm. tehty rekrytointeja sekä haettu hankerahoitusta niin hoidon jatkuvuusmallille kuin ammatinharjoittajamallin käyttöönottoa varten. Kokonaisuuteen liittyvä omalääkäri/omatiimimallin vakiinnuttaminen koko hyvinvointialueella on edennyt, ja 100 % väestöstä on jaettu omatiimeille. Digipalveluiden osalta keskeinen asiakaslähtöisten kiireettömien viestien käyttöönotto on edennyt, joka puolestaan mahdollistaa aiempaa laajemmin sähköisen asioinnin silloin kuin se asiakkaalle / potilaalle sopii.

14. Varhan tulee tehdä oma mielenterveysstrategia (13.11.2024, Mari Lahti ja 32 aluevaltuutettua)

Valmistelijat: strategia- ja integraatiojohtaja Antti Parpo ja johtava asiantuntija Leena Setälä

Vastaus: Helmikuussa 2026 hyväksytyssä hyvinvointialuestrategiassa ja erityisesti palvelustrategiassa on määritelty palvelutavoitteet eri palvelukokonaisuuksille, esimerkiksi perustason mielenterveys- ja päihdepalveluille. Myös palveluverkko määritellään palvelukokonaisuuksittain. Tarvetta erillisille palvelukokonaisuuskohtaisille strategioille ei näin ollen nähdä olevan.

15. Sosiaalityön sijaisuuksien kelpoisuusvaatimusten löyhentäminen (4.12.2024, Saku Nikkanen ja 23 aluevaltuutettua)

Valmistelija: sosiaalityön johtaja Soile Merilä

Vastaus: Eduskunnan 21.11.2024 päätöksen mukaan lakia sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 12 § ja 16 § on muutettu. Tämän mukaan sosiaalityöntekijän tehtävissä voi toimia tilapäisesti enintään vuoden ajan

a) Sosiaalityöntekijän ammattiin opiskeleva henkilö (sekä hyväksytyt suoritukset sosiaalityön perus- ja aineopinnoista ja käytännön harjoittelu)

b) Henkilö, jolla on sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto (sekä

hyväksytyt suoritukset sosiaalityön perus- ja aineopinnoista ja käytännön harjoittelu taikka jolla on perus- ja aineopintojen lisäksi riittävä käytännön kokemus ja ammattitaito.)

c) henkilö, jolla on soveltuva yliopistossa suoritettun yhteiskuntatieteellisen alan korkeakoulututkinto, johon on sisältynyt tai jonka lisäksi on suoritettu hyväksytysti sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelu taikka jolla on perus- ja aineopintojen lisäksi riittävä käytännön kokemus ja ammattitaito.

Tämän pohjalta on valmisteltu Varha-tasoinen ohje tilapäisen sosiaalityöntekijän palkkaamiseksi. Ohje on julkaistu hyväksyttynä 23.4.2025.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä edellä asian selostuksessa mainittuihin aloitteisiin annetut vastaukset tiedoksi ja todeta aloitteet loppuun käsitellyksi.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että Niina Alho teki Nina Söderlundin ja Otto Bruunin kannattamana muutosehdotuksen:

Aluehallitus päättää

1. että aloitetaan valmistelu saariston asukkaista koostuvan asukasraadin perustamiseksi.
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä edellä asian selostuksessa mainittuihin aloitteisiin annetut vastaukset tiedoksi ja todeta aloitteet loppuun käsitellyksi.

Puheenjohtajan tiedusteltua aluehallituksen jäsenten kantaa tehtyyn muutosehdotukseen, jäsenet päättivät yksimielisesti hyväksyä tehdyn muutosehdotuksen.

Päätös

Kokouksessa muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

1. Asiakasmaksukaton ohjelmistoavusteinen kokoaminen, valtuustoaloite
2. Psykiatriset sairaanhoitajat koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon

3. Laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden sosiaali- ja terveystalv. järj.
4. Erillinen strategia neuropsykiatrisesti oireilevien henkilöiden hoitoon
5. Pitkäaikaistyöttömien ja TYP asiakkaiden työkyvynarviointien asiakasmaksu
6. Neuvolapalvelut viipymättä lain vaatimusten mukaisiksi, valtuustoaloite
7. Laboratorioiden näytteenottopalvelut lähipalveluina myös pienemmissä kunnissa
8. Asiakasmaksujen huojentaminen vuonna 2023, valtuustoaloite
9. Vpl ja shl kuljetuspalveluiden järjestäminen Varhan alueella, valtuustoaloite
10. Henkilöstö mukaan kehittämis- ja säästökohteiden etsintään, valtuustoaloite
11. Tarvitsemme erillisen saaristostrategian, valtuustoaloite
12. Ikääntyneen väestön asumispalv. on vastattava asiakkaiden palvelutarpeeseen
13. Hyvinvointialueen pidettävä kiinni hoitotakuusta, valtuustoaloite
14. Varhan tulee tehdä oma mielenterveysstrategia, valtuustoaloite
15. Sosiaalityön sijaisuuksien kelpoisuusvaatimusten löyhentäminen

§ 177 Hyvinvointialueen ajankohtaiskatsaus

Diaarinumero

VARHA/2018/00.01.03.02/2026

Selostus

Hyvinvointialuejohtaja Tarmo Martikaisen ajankohtaiskatsaus.

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus ehdottaa, että aluevaltuusto päättää merkitä hyvinvointialuejohtajan antaman ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 178 Aluevaltuuston asialistan hyväksyminen

Diaarinumero

VARHA/2020/00.02.01/2026

Selostus

Hyvinvointialuelain 43 §:n mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta. Aluehallitukselle esitetään yksittäisten aluevaltuuston käsiteltäväksi vietävien asioiden lisäksi erikseen hyväksyttäväksi aluevaltuuston 10.6.2026 kokouksen asialista.

Ehdotus aluevaltuuston 10.6.2026 asialistaksi on seuraava:

- § Kokouksen avaaminen
- § Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen
- § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- § Pöytäkirjan tarkastajat ja pöytäkirjan nähtävilläolo
- § Työjärjestyksen hyväksyminen
- § Vuoden 2025 tilinpäätöksen käsittely
- § Esitys Varsinais-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä vuoden 2025 tilivelvollisille
- § Varsinais-Suomen hyvinvointialueen arviointikertomus vuodelta 2025
- § Henkilöstökertomus vuodelta 2025
- § Osavuosisikatsaus 1.1.-31.3.2026
- § Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien maksuvapautusten saamisen helpottamista asiakasmaksuissa
- § Valtuutettujen aloitteet
- § Kokouksen päättäminen

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä edellä olevan aluevaltuuston 10.6.2026 asialistan täydennettynä niillä asioilla, jotka ovat esillä erikseen tämän päivän aluehallituksen esityslistalla.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 179 Aluehallituksen otto-oikeuden käyttäminen

Diaarinumero

VARHA/279/00.02.01/2026

Valmistelija ja lisätietojen antaja

Lakimies Tomi Tarkiainen

Selostus

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on hyvinvointialuelain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi oikaisuvaatimusajan kuluessa.

Aluehallitus on 25.3.2025 § 105 päättänyt, että aluehallitukselle tulee ilmoittaa tehdyistä päätöksistä ainoastaan seuraavissa asiaryhmissä:

- Aluehallituksen jaostojen ja tulosalueiden lautakuntien pöytäkirjat
- Toimivallan siirtoa koskevat päätökset
- Organisaatiorakenteen ja kustannuspaikkarakenteen muutokset
- Hankintapäätökset, mikäli hankinnan ennakoitu kokonaisarvo ylittää kansallisen kynnysarvon, lukuun ottamatta potilas- ja asiakaskohtaisia hankintapäätöksiä, jotka on tehty potilas- tai asiakaskohtaisella perusteella
- Kiinteistöjen ja tilojen vuokralle antamista ja ottamista koskevat päätökset, mikäli päätöksen kohteena on vuosikustannuksiltaan vähintään 20.000 euron arvoinen sopimus
- Kiinteistöjen ja tilojen vuokralle antamista ja ottamista koskevat päätökset, mikäli päätöksen kohteena on määräaikainen sopimus yli 10 vuodeksi, sopimuksen arvosta riippumatta
- Kiinteän omaisuuden ostamista ja luovuttamista koskevat päätökset
- Yhtiön osakkeiden hankkimista ja myymistä koskevat päätökset
- Vahingonkorvauspäätökset, mikäli myönnetty korvaus ylittää 20.000 euroa
- Kehittämishankkeisiin sitoutuminen, mikäli hyvinvointialueen kustannukset tai vastuu ylittää 100.000 euroa
- Hyvinvointialuejohtajan, strategia- ja integraatiojohtajan, konsernipalveluiden tulosaluejohtajan ja tulosryhmäjohtajien tekemät valintapäätökset vakinaiseen virkasuhteeseen

- Paikalliset sopimukset
- Saatavien poistaminen

Muissa asiaryhmissä tehdyistä päätöksistä ei ilmoiteta aluehallitukselle.

Päätökset tuodaan päätösluetteloina aluehallitukselle tiedoksi aina seuraavaan aluehallituksen kokoukseen. Koska aluehallitus kokoontuu päättävään kokoukseen keskimäärin joka toinen viikko, aluehallituksen kokoukseen tiedoksi tuotavassa luettelossa osassa päätöksistä otto-oikeuden 14 päivän määräaika on saattanut kuluja umpeen jo ennen kokousta.

Päätökset lähetetään aluehallituksen puheenjohtajistolle sähköisesti viimeistään neljän päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja voivat tarvittaessa päättää asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi jo ennen aluehallituksen kokousta.

Hyvinvointialuelain 145 §:n mukaisesti hyvinvointialueen päätöspöytäkirjat pidetään yleisesti nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa <https://varha-julkaisu.triplancloud.fi> siltä osin kuin julkaisun on katsottu olevan tarpeellista eikä salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Ilmoittamisvelvollisuuden rajaamisesta huolimatta aluehallituksella on otto-oikeus myös muissa kuin sille ilmoitetuissa päätöksissä, mikäli päätös on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan otto-oikeuden alainen.

Aluehallitukselle toimitetaan ohessa luettelot:

- viranhaltijapäätöksistä ajalta 13.5. - 26.5.2026
- sote-palvelulautakunnan päätöksistä 21.5.2026
- ikääntyneiden palvelulautakunnan päätöksistä 21.5.2026

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää, käyttääkö se otto-oikeutta liitteissä mainittuihin päätöksiin.

Päätös

Aluehallitus päätti, että se ei käytä otto-oikeutta edellä mainittuihin päätöksiin.

Liitteet

1. Viranhaltijapäätökset
2. Sote-palvelulautakunnan päätökset 21.5.2026
3. Ikäntyneiden palvelulautakunnan päätökset 21.5.2026

§ 180 Tiedoksiantoasiat

Diaarinumero

VARHA/280/00.02.01/2026

Selostus

Aluehallitukselle esitetään kokouksessa seuraavat tiedoksiannot ja selvitykset:

- Yhteistoimintaneuvottelujen tilannekatsaus
- Toiminnan ja talouden kuukausiraportti 04/2026
- Turvapuhelinten ja turva-auttajakäyntien kilpailutus

Hyvinvointialuejohtajan päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee edellä mainitut selvitykset tiedokseen.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että kokouksessa pidettiin tauko klo 10.35-10.45.

Merkittiin, että Janina Andersson poistui kokouksesta tauon aikana ennen päätöksentekoa.

Merkittiin, että lisäksi käsiteltiin asumisyksiköiden ruokapalvelujen tilannetta.

Merkittiin, että edellä mainittujen selvitysten lisäksi aluehallitus totesi talousarvion 2027 jatkovalmisteluohjeenaan seuraavaa:

Valmisteluohje

Aluehallitus edellyttää, että vuoden 2027 talousarvion ja talouden tasapainottamistoimien valmistelussa haetaan riittävät ja toteuttamiskelpoiset ratkaisut alijäämien kattamiseksi hyvinvointialueen taloudellisen kestävyuden turvaamiseksi.

Valmistelussa tulee ensisijaisesti etsiä rakenteellisia, toiminnallisia ja tuottavuutta parantavia ratkaisuja, jotka vähentävät kustannuksia heikentämättä asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja palvelujen saatavuutta.

Valmistelun lähtökohtana tulee olla, että säästötoimenpiteitä ei kohdisteta

vaikuttaviin ennaltaehkäiseviin palveluihin. Tämän vuoksi valmistelussa ei tule esittää säästöjä tai palvelutason heikennyksiä muun muassa perusterveydenhuoltoon pääsyyn, maksuttomaan ehkäisyyn, ikä- ja perheneuvolatoimintaan tai muihin tutkitusti vaikuttaviin ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Aluehallitus edellyttää lisäksi, että terveydenhuollon asiakasmaksukorotusten vaikutukset arvioidaan uudelleen ja valmistelussa selvitetään vaihtoehtoiset säästö- ja tasapainottamistoimet siten, että asiakasmaksujen korotuksista voidaan luopua.

Aluehallitus edellyttää myös, että valmistelussa tunnistetaan ja hyödynnetään mahdollisuudet erikoissairaanhoidon toiminnan tehostamiseen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää hoitoketjujen sujuvuuteen, osastohoitojaksojen tarkoituksenmukaiseen keston, jatkohoitoon siirtymisen nopeuttamiseen sekä tarpeettomien hoitopäivien vähentämiseen potilas- ja hoitoturvallisuudesta tinkimättä. Valmistelussa tulee arvioida toimenpiteet, joilla erikoissairaanhoidon kustannuskehitystä voidaan hillitä palveluiden laatua ja vaikuttavuutta parantaen.

Viranhaltijoiden tulee valmistella aluehallituksen päätöksentekoa varten vaihtoehtoisia sopeutuskokonaisuuksia, joissa arvioidaan kunkin toimenpiteen taloudelliset vaikutukset, vaikutukset palvelujen saatavuuteen, hyvinvointi- ja terveysvaikutukset sekä mahdolliset pidemmän aikavälin kustannusvaikutukset.

Valmistelussa on erityisesti tunnistettava sellaiset säästötoimet, jotka voivat lyhyellä aikavälillä vähentää kustannuksia nyt, mutta lisätä erikoissairaanhoidon, lastensuojelun, ikääntyneiden palveluiden tai muiden korjaavien palveluiden kustannuksia myöhemmin.

Aluehallitus korostaa, että talouden tasapainottamisen tulee perustua pitkäjänteiseen vaikuttavuuteen, kustannusvaikuttavuuteen sekä hyvinvointi- ja terveysrojen kaventamiseen.

Päätös

Aluehallitus merkitsi annetut selvitykset tiedokseen sekä antoi kokouks käsittelykohdassa kuvatun valmisteluohjeen.

MUUTOKSENHAKUOHJEET

A. MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto koskee seuraavia päätöksiä: 159, 160, 161, 162, 163, 164, 169, 171, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180 §

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

B. OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusohje koskee seuraavia päätöksiä: 165, 166, 167, 168, 170, 172 §

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisen kirjaamoon ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai,

oikaisuvaatimuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus.

Kirjaamon yhteystiedot:

Varsinais-Suomen hyvinvointialue, kirjaamo

Käyntiosoite: Kiinamylynkatu 4-8, Tyks U-sairaala (sisäänkäynti 3A), B-osa, 4. krs, 20520 Turku

Postiosoite: PL 52, 20521 Turku

Sähköpostiosoite: kirjaamo@varha.fi

Sähköinen asiointikanava: www.suomi.fi/viestit

Puhelinnumero: 02 313 5913

Faksinumero: 02 313 3613

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 9.00-15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

C.VALITUSOSOITUS

Valitusosoitus koskee seuraavia päätöksiä: 173 §

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta aluevalituksin myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*),

Aluehallitus

1.6.2026

12/2026

- hyvinvointialueen jäsen sekä
- hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Valitusaika

Aluevalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista.

Aluevalitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Aluevalitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 32, 20101 TURKU

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku

Puhelinnumero: 029 56 42400, faksinumero: 029 56 42414

Sähköpostiosoite: turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Aluevalituksen muoto ja sisältö

Aluevalitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Aluevalituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Aluevalituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Aluevalituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Aluevalitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

D. HANKINTA-ASIAT, KANSALLISEN KYNNYSARVON YLITTÄVÄ

Kohdan D muutoksenhakuohje koskee seuraavia päätöksiä: --- §

Hankintayksikön tekemään päätökseen voi hakea muutosta tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen hankintayksikölle (I Oikaisuohje) ja/tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle (II Valitusosoitus markkinaoikeuteen). Molempien tekemiseen on aikaa 14

päivää tiedoksisaannista.

I Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132 - 135 §:n mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintoaikaisu). Hankintoaikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Hankintoaikaisun tekoaika

Asianosaisen on vaadittava hankintoaikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen toimitusosoitteen aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto sähköisesti

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintoaikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintoaikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Aluehallitus

1.6.2026

12/2026

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu osoitetaan päätöksentekijälle ja toimitetaan osoitteella:

Varsinais-Suomen hyvinvointialue, kirjaamo

Käyntiosoite: Kiinamyllynkatu 4-8, Tyks U-sairaala (sisäänkäynti 3A), B-osa, 4. krs, 20520 Turku

Postiosoite: PL 52, 20521 Turku

Sähköpostiosoite: kirjaamo@varha.fi

Sähköinen asiointikanava: www.suomi.fi/viestit

Puhelinnumero: 02 313 5913

Faksinumero: 02 313 3613

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 9.00-15.00

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai

2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskielto

Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta hyvinvointialueesta annetun lain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa

hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Valitusaika ja sen alkaminen

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Tiedoksianto sähköisesti

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valitusaika suoramarkintaa ja sopimusmuutoksia koskevissa päätöksissä

Suoramarkintaa koskeva ilmoitus

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suoramarkintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Jälki-ilmoitus suoramarkinnasta

Aluehallitus

1.6.2026

12/2026

Jos hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta eikä jälki-ilmoitusta

Jos hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusta koskeva ilmoitus

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelinnumero: 029 56 43300, faksinumero: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

E. HANKINTA-ASIAT, KANSALLISEN KYNNYSARVON ALITTAVA

Kohdan E muutoksenhakuohje koskee seuraavia päätöksiä: --- §

Oikaisuohje

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn hyvinvointialueen viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen hankinto-oikaisusta tai hyvinvointialueesta annetun lain 139 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen.

Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Hyvinvointialueesta annetun lain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Hankinto-oikaisun tekoaika

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen toimitusosoitteen aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto sähköisesti

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Toimitusosoite

Kirjaamon yhteystiedot:

Varsinais-Suomen hyvinvointialue, kirjaamo

Käyntiosoite: Kiinamyllynkatu 4-8, Tyks U-sairaala (sisäänkäynti 3A), B-osa, 4. krs, 20520 Turku

Postiosoite: PL 52, 20521 Turku

Sähköpostiosoite: kirjaamo@varha.fi

Puhelinnumero: 02 313 5913

Faksinumero: 02 313 3613

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 9.00-15.00